

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslane, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znanika za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1	15—	1	20—

„Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.“

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.

Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.

Poštnina plačana v gotovini.

Razkritje o klerikalni politiki.

Klerikalna stranka hoče imeti v vseh občinskih zastopih večino, ker računa s tem, da državna oblika, to je kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev še ni definitivna, marveč začasna. Pristaši klerikalne stranke so takoj po prevratu imeli po župniških sestankih, ki so trajali časih celo noč. Tudi danes agitirajo za republiko bolj ali manj previdno, kakor je pač kdo bolj ali manj impulziven. Klerikalci računajo s tem, da bo vlada, kadar bo sestavljena iz radikalcev in Korošcev, kratkoročno povprašala občine, kakšno obliko vladavine žele imeti. Seveda se bodo brezdomno izrekli vse občine, kjer bo imela takozvana Slov. ljudska stranka večino, za republiko. Zato bi radi imeli klerikalci večino v vseh občinskih zastopih. To večino pa bi zamogli dobiti v sedanjih časih, ko tako rapidno izgubljajo tla pod nogami, le v slučaju, če bi imeli tudi vse ženske volilno pravico, kajti le ženske, po večini nerazsodne, peka in hudiča boječe se ženske, ima duhovščina še na vrhvi. Te mislijo z glavno domačega politikujočega duhovnika, gledajo z njegovimi očmi, slišijo z njegovimi ušesi: skratka le te so slepo orodje v rokah duhovščine.

Da se pa ne bo mislilo, da je zrasla pravkar napisana domneva v kakšni liberalni glavi, navajamo izpovedbo enega izmed najbrihtnejših in najagilnejših klerikalnih agitatorjev, bivšega tajnika v Cerkljah na Dolenjskem, Antona Marinka. Ta Marinek je absolutiran jurist in je bil duša upornemu duhu po naši okolici. Kmetje so napadali orožniške postaje, mladeniči niso hoteli več k vojakom, nihče ni hotel več plačevati davkov, napadili so davčnega izterjevalca in orožniške asistence, v občinski svetovnici v Kostanjevici so sneli podobo Aleksandra in jo vrgli na tla. Sploh je bilo v krškem okraju najbolj razširjeno protidržavno gibanje, kar

lahko vsak čas potrdi ondotno okrajno glavarstvo.

Končno je zgrabila roka pravice tudi Marinka in ga zaprla. Tedaj mu je tekla voda v grlo in v tem položaju je pozabil na tajnost strankino in izdal sledečo tajnost. Rekel je:

»Dr. Korošec in Protić sta se svoj čas domenila, da imej zaenkrat vrhovno moč v Sloveniji in Hrvatski »Narodno veče«, v Srbiji pa srbska vlada. Pozneje pa bo ljudstvo samo glasovalo za obliko vladavine. Na tem stališču stoji še danes naša stranka, četudi se je izvršilo že ujedinjenje ter smatramo to ujedinjenje za medčasno in končno odvisno od bodoče konstituantne.

Z ozirom na to, ker pride po mojem mnenju še lahko do glasovanja, ali republika, ali monarhija, sem vedno rekel, da mora naša »Slov. ljudska stranka«, katere del je »Kmetiška Zveza«, gledati na to, da pridejo v občinske odbore, če le mogoče, samo naši somišljeniki. Prav lahko se namreč zgodi, da bo vlada (Op. uredništva: Če bo sestavljena iz Korošcev, Protičevcev in Frankovcev) kar občine vprašala, za katero obliko vladavine se odločijo. V takem slučaju bodo nasprotniki glasovali za monarhijo, medtem ko stoji naša »Slovenska ljudska stranka« vseskozi na republikanskem stališču.

To je izpovedal Marinek pri okrajnem sodišču v Krškem in se to najde zapisano v spisih zoper Marinka Vr 2/20. Tu imate vzrok, zakaj se klerikalna stranka tako poteguje za žensko volilno pravico. Republiko naj ustvari ženska volilna pravica na Slovenskem. Dr. Korošec, ali morda celo dr. Šusteršič pa bi bil prvi predsednik. Hrvatska bi šla takoj za vzgledom Slovenije. In ti ljudje imajo »tako drzno čelo, da dajo ta protidržavni zakon — regentu v podpis. Taki ljudje sodijo v temnice, ne pa na ministrske stolčke.

Sokolski praznik v Mariboru.

Lepšega in primernejšega mesta si ni mogel izbrati naš Sokol za svoj prvi pokrajinski zlet v svobodni domovini, nego je naš napredni jugoslovanski Maribor. Tam ob Dravi, stoletni priči naših bojov

in našega narodnega trpljenja, hoče naš Sokol manifestirati za narodno in državno edinstvo, za katero se je vedno bojeval in deloval, dokler ni prišlo osvobodjenje. Okrepiti hoče vzvišeno misel sokolstva v mestu,

iz katerega se širi za našo državo in naš narod pogubna reakcionarno-nazadnjaška propaganda, ki hoče znova zasuznjiti naše ljudstvo. Manifestirati hoče za svobodo in napredek mišljenja, za kulturno in duševno osvobodjenje našega naroda. Povedati hoče vsemu svetu, da so njegove vrste močne in nepremagljive, njegov ideali sveti in vzvišeni.

Sokolska misel, ki je vzgajala naše napredne moči v črni dobi avstrijsko - klerikalne sužnosti, ki je v prvi vrsti sodelovala pri osvoboditvi našega naroda, je najnevarnejši trn v peti rimsko - klerikalnih sovražnikov naše državne in narodne edinstva. Nasprotniki našega naprednega političnega prepričanja so začeli obupen boj proti Sokolstvu, ker vidijo v njem nepremagljivo silo politične prosvete med našim ljudstvom. Sokolstvo — ki ni nobena politična organizacija — vpliva s svojim prosvetnim delom neposredno tudi na razvoj političnih razmer. Sokolstvo — nositelj državne ideje in narodnega ujedinjenja — razširja med ljudstvom ljubezen do države in naroda, utrjuje misel Slovanstva in organizira odpor proti reakciji. Čim več zavodnih državljanov bo pod sokolsko perotjo, tem trdnjša in močnejša bo državna, tem krepkejša bo vez narodnega edinstva. To vedo dobro klerikalni demagogi, ki propovedujejo na shodih, v cerkvah in v svojem časopisju o potrebi klerikalnega prerodenja, dočim nimajo besede za utrjenje državne ideje in narodne skupnosti. Klerikalno orientirane mase sledijo z zavezanimi očmi in zamašenimi ušesi svojim voditeljem, katerim je italijanski Rim kot središče katoliške internacionale edini cilj. Kaj domovina, kaj država, kaj narod — samo da se ne izneverijo poveljem ovčje klerikalizmu, ki ga vodi italijanski papež! Rim je glavno, kaj Beograd! Seveda Dunaj je bil sedež apostolskega veličanstva, Beograd pa je prestolnica našega narodnega vladarja, ki je kri naše krvi! Tam je bil tujec, tiran in sovražnik Slovanstva, ki je bil pa seveda katolik in zaščitnik klerikalizma, ker je vedel, da je klerikalizem najzanesljivejša ovira za osvobodjenje in napredek Slovanstva.

Ni čudno, da tako orientirani klerikalni mogotci sovražijo Sokolstvo, ki je najčistejša in najplemenitejša narodna organizacija.

tejša narodno - kulturna organizacija, katere nepregledne vrste se množe v strah in trepet mednarodnega klerikalizma. Ideja Sokolstva se širi kakor še nikdar. Klerikalci čutijo njeno moč, ker vedo, da je Sokolstvo tista nepremagljiva sila, ki bo izvojevala končno zmago nad temo in reakcijo. Kjer razprostre slovenski Sokol svoja krila, tam ni več prostora za internacionalne klerikalne mahinacije.

Sokolska ideja je na zmagovitem pohodu. Kolikor večje in nesramnejše je klerikalno sovraštvo do Sokola, toliko večji so uspehi

Sokolstva. Zato je popolnoma umešno in pravilno, da se vrši v našem narodno šele probujočem se Mariboru, kjer je sedež klerikalnega generalnega štaba, prvi pokrajinski zlet jugoslovanskega Sokola. Sokolska manifestacija v osvobodjenem Mariboru bo brezdomno rodila bogate sadove na polju politične, narodne in kulturne prosvete ter utrdila med našimi obsejimi brati misel državne in narodne skupnosti.

Zato želimo zletu največji uspeh.

Odprava ali reforma pokrajinskih vlad.

O tem vprašanju razpravlja v »Samoupravi« sedanji minister za konstituantno dr. Laza Marković. Zanimiva so njegova izvajanja glede Slovenije. Dr. Marković piše med drugim:

»Slovenija je zelo interesantna zbog tega, ker je ona v bistvu nova pokrajina z novo, sedaj ustvarjeno avtonomijo. Ko je nastal prevrat, je Narodni svet v Ljubljani odpravil takratne pokrajinske organe za Kranjsko, Koroško in Štajersko ter spojil vse tri pokrajine v eno. Tej novi pokrajini je hotela vlada v Ljubljani dati popolnoma avtonomni položaj in zato je prenesla vso kompetenco c. kr. dunajske vlade na vlado v Beogradu, marveč na sebe v Ljubljano. Tako je Slovenija priznala samo vrhovno nadzorstvo vlade v Beogradu. Ona ne pošilja niti enega administrativnega predmeta v Beograd. Odtod so konflikti v administrativnih stvareh med Beogradom in Ljubljano najčestši, ker nastopa pokrajinska vlada, ki je sebi prisvojila pravice bivše centralne uprave. Ta administrativna popolna avtonomija, ako tudi ni v tradiciji Slovenije,

se lahko vzdržava in brani predvsem z različnostjo narečja, pa bo to tudi v bodoče glavni argument v korist samoupravi v Sloveniji. Izpolnjeni so vsi pogoji za funkcioniranje te samouprave.«

Dr. Marković prihaja ob koncu svoje razprave do tega-le zaključka:

»Pri taki pestrosti uprave v naši kraljevini ostaja, ako se ne dokaže možnost za centralistično administracijo in ako se predhodno ne ustvarijo tehnični pogoji in realne pogodbe za funkcioniranje take uprave, edina pot, da se administrativni sistem pokrajine izgradi na temelju obstoječega stanja s potrebnimi reformami in izpopolnitvami, s katerimi bi se zadovoljilo tako potrebe države kakor tudi interesi pokrajin in življenjski pogoji državljanov. Današnja decentralistična ali neharmonizirano, dispartno in kontradiktorno upravo je treba potom korekcij tako v centru, kakor v pokrajinah složiti v prikladen in urejen decentralističen sistem. A to je mogoče z uspehom izvesti, ako se problem rešuje kot administrativen, a ne kot političen.«

O jeziku.

V nekem ljubljanskem dnevniku sem bral pritožbo, da se slovenščina na novih poštah znakah prezira. Po mojem mnenju se s takimi članki separatizem po nepotrebnem še bolj neži in se vzbuja samo mržnja nasproti posameznim plemenom našega naroda.

Na bankovcih imamo vse tri napisе: za Srbohrvate sta v cirilici in latinici, za Slovence pa v latinici še posebej. Ali se moramo res še vedno svetu svetu kazati, kakor da nismo en narod, ali pa da se vsaj med seboj

ne razumemo, ker gledamo na take malenkosti! Ali bi ne kazalo morebiti, če bi se za ta čas, dokler se slovenščina ne spoji ali prelje v srbohrvaščino v enoten jezik, poprijeli tudi glede bankovcev in podobnih predmetov prakse, kakor jo je uvedla državna uprava pri kolkih? Na nekaterih vrstah naj bi bilo besedilo samo v srbohrvaščini, na nekaterih pa samo v slovenščini!

To so vse malenkostne stvari, a z njimi bi kazali enotnost ugoslovenskega naroda vsekako bole na zunaj.

Fran Govekar:

96

Soitanje.

(Dalle.)

Tudi Picard in Jordan sta stopila s konji ter ju izročila kirasirjema.

»Kaj se je vendar zgodilo?« je vprašal Jordan osorno Alžabeta, ki je obstal, kakor bi bil okamenel.

»Preveč je lepa! Poljubiti sem jo hotel, gospod kapiten,« je priznal šasér, »a vrgla me je na cesto!«

»Prav je storila! Pijan si! Pazi se! — Zdaj pa izgini in pojdi spat!« je dejal Jordan in krenil za Picardom v gostilno.

Tedaj je priljezel Dané iz za znamenja.

»Proketo si neroden, prijatelj!« je rekel šasérju.

»Ah, to je ženska!« je vzdihoval šasér. »Tristo! Ali si jo videl? Krasna, silna in pogumna. Jój meni! Še pojdem k njej, ker mora — mora biti moja!«

In odmajala sta se po Sv. Petra cesti.

Ko pa je zvonilo popoldne, sta prišla iz gostilne »Pri treh gavrtožkah« le podpolkovnik Picard in kapiten Jordan. Odjezdila sta z vsemi kirasirji in tudi Muratov vranec je oddirjal z njimi. Toda brez gospodara.

Na Gradu je bilo vse črno ljudi. Na bastiji, trdnjavskem zidovju, ki je vezal grad z bastijo, in celo na grajskem stolpu so stali in sedeli

meščanje z ženami in otroki, da bi videli, odkod prihaja sovražnik in koliko ga je.

Zvedeli so, da pride general Bernadotte z vso divizijo in z godbo; tega nenavadnega prizora pa niso mogli uživati onikoder mirneje in lepše nego z grajske višine.

Strah je minul Ljubljancem, ko so videli, da se vedejo Francozi celo miroljubneje nego cesarski vojaki. Nikomur niso storili nič zleza, ničesar niso vzeli siloma in nikogar niso razžalili niti z osorno besedico. Straže so hodile pač po mestu, a ustavile niso nikogar, vojaki so prihajali v gostilne in kavarne, se med sabo mirno zabavali, in kadar so odhajali, so vse točno plačevali. Francoski častniki so leždarili po Ljubljani smehljaje se in veselo med seboj kramljaje, a če so srečali mlado dekle, so ji celo prijazno pokimali.

General Murat je docela razigral srca vseh mladih žen in deklet, ki so ga videle. To je bil mladenič! To je bil jezdec! Kakor mlad bog je jezdił po ulicah, se oziral po oknih, se nasmihal vsakomur in nagovarjal ljudi brez razločka. Od ust do ust je šla govornica, kako prijazen je bil z županom in da je obedeloval v domači gostilni brez ošabnosti, skromen in zgovoren, kakor bi bil rojen in ljubljčan.

Tako je v ljubljanskih dušah iznova vzraščal pogum in radovednost, najmočnejša ljubljanska čednost, se je smela razvijati zopet v vsej svobodi. Zaklenjena in zabarikadirana vrata so se odpirala, zaprta in zastrta okna so se odpirala, prodajalničarji in kramarji so se

vračali za svoje trgovske mize in na ulici se je začeljenja prejšnje življenje. Plemenitavev in njih gospa in gospodičine sicer ni bilo v mestu, ostala pa so tem lepša dekleta in čvrste, zdrave žene ljubljanskih obrtnikov in delavcev.

In zdaj so sedeli na grajskem obzidju, iz katerega je pobegnila vojaška garnizija. Nestrpno so gledali tja ob Mestnem logu na Ljubljansko polje, proti Viču in Brezovici. Pričakovali so Bernadottovo divizijo, obenem pa so se togotili na lažnive jezike, ki so si leta in leta izmišljali o Francozih krvočelne bajke. Ljubljancem je zdaj primerljaj, grajali in obsojali. Godilo se jim je kakor Zoisu, Vodniku in dr. Repčju, a veselje jih ni prešinjalo. Zvesti so bili svojemu cesarju, da bi se mu mogli izneveriti vzlic vsemu. Francozi so jim bili vendarle sovražniki n tuji. Od svojih dedov so se navzeli avstrijske ideje, v njej so bili vzrejeni in vzgojeni. V kri in meso se jim je vsilila, vbičala, vkovala, in polna sta je bila njih duša in srce. Ne, Francoz jim ni bil dobrodošel kot sovražnik Avstrije, toda žal jim je bilo, da ne prihaja v deželo kot prijatelj in zaveznik habsburške države.

In le čuvstva gneva, pomešana z bridkostjo, se je oglašalo, ko so čitali po hišah napeljene proklamacije. Sovražnik je moral priti, da je dal pravico javnosti narodnemu jeziku, sovražnik je moral biti prvi, ki je izkazal čast jeziku, v katerem se je učil Slovenec delati sv. križ na čelo, usta in prsi in v katerem

ga je mati učila jecljati prve molitvice!

»Enakost, pravica, bratstvo!« Geslo francoske revolucije, ki pa bi moralo biti geslo vseh vladarjev in vseh vlad. In tudi najpreprostejši ljubljanski delavec se je zgražal, ko je videl, da je baš Avstrija najbesnejša dušmanka tega gesla. Enakost? Kaj še! Plemstvo in višja duhovščina uživata v nebo kričeče posebne pravice, meščanstvo poznajo le toliko, kolikor plača, delavci in drugi siromašnejši sloji pa so brezpravní sužnji. Pravica? Le kri, naslov in denar jo poznajo v črnozolti državi. In bratstvo? Človek bi se zjokal, dvigal skrčene pesti in klet! — Ali bo kdaj bolje? Ali ostane napredek v Franciji za Avstrijo brez koristi?

Na parobku planote med bastijo in gradom je rasla velika in stara lipa. Široko so se ji razrasle veje in delale poleti gosto in hladno senco. Široka klop je stala pod njo. Stara in prava. O, ko bi znala govoriti ta široka klop pod staro košato lipo! Tu so sedeli zdaj na travi hišni posestniki in kramarji s Starega trga, pušili iz pip in se razgovarjali.

»Lani so šli skozi mesto Hessen-Darmstadtski pešci,« je pripovedoval nekdo. »Menda jih je bilo 2400. Naši prijatelji so bili in za našo državo so se vojskovali. In vendar! Razsajali so po Ljubljani kakor divjaki. Meni so razbili peč in mi hišo tako osvinjali, da po njih odhodu nismo mogli v njej prebivati. Dokler je niso osnažili in prebelili od vrha do tal, je bila kora hlev. Taki so bili naši vojaki!«

naj. Na kopalje, kakor so črke na pošt-
nih znamkah, ne smemo gledati. Bodi-
mo veseli, če se naše popolno narodno
ujedinenje tudi na ta način pospeši!
Separatizem je nevzdržljiv za onega,
ki si želi močno in srečno Jugoslavijo.
Ako pa bomo Slovenci in Hrvatje
vsekoli vedno vsak na svojo stran in
popolno ujedinenje vseh treh plemen
nalašč ovirali, bo država razdeljena
ter bo imela kal razpada takorekoč že
od začetka in sebi.

Dr. J. Skerlić je predlagal že leta
1918, naj bi se iztočno (ekavsko) na-
rečje sprejelo kot občni jugoslovanski
književni jezik, latinico pa kot občni
jugoslovanski pismo. V srbski knji-
ževnosti je bil ta predlog takrat po-
polnoma osvojen, nanj so se odzvali
tudi Hrvatje; le med Slovenci samimi
se je pokazalo malo stvarnega pribli-
žavanja. (Dr. J. Skerlić, Eseji o arb-
sko-hrvatskom pitanju, Zagreb 1918.)
Jaz mislim, da s časom tudi ti ideje
— ki je Skerlićeva in ne moja — zna-
če, če se ji ne bo naravnost z vso silo
nasprotovale.

Začetek je že storjen! V »Uči-
teljski tiskarni« v Ljubljani je izšla
te dni knjižica: »Dr. Jože Rus, Glavni

statistični podaci o državi Srba, Hrvat-
ta in Slovenaca«. Knjižica je pisana
v iztočnem, ekavskem narečju ter je
vsakemu izobraženemu Slovincu takoj
popolnoma umljiva. Pisatelj je spisal
knjigo, še predno so izšli v »Slov.
Narodu« članki, ki so se tikali enotne-
ga književnega jezika in se je očitno
mogoče v besedah, ki bodo čisto slo-
vanske in bodo umljive tudi nam Slo-
vincem.

Za sedaj je najmanj dolžnost vsa-
kega omikanega Slovence, da se pri-
uči srbohrvaščine. V šolah se je nego-
valo učenje srbohrvaščine sicer že v
preteklem šolskem letu, vendar se vse
premalom.

Kako smo se morali mučiti svoj
čas z nemščino! Srbohrvaščina pa naj
bi bila samo kot nekaj nevažnega po-
stranskega predmeta? Ne, tega že zaradi
spoštovanja do Srbohrvatov ne smemo
več dopuščati.

U. F.

Pismo iz Prage.

23. avgusta 1920.

Uspehi poti zunanega ministra dr.
Beneša v Jugoslavijo, to je sklep dogovo-
ra med čeno - slovaško republiko in Ju-
goslavijo, je bil sprejet v vsem češkem
tisku z esejem in poudarjena važnost te
nove zveze med državama dveh bratskih
narodov. Iz vrste sodb in izjav navaja-
mo samo glas dr. Kramarja, ki pravi:
»Narodni Listov«, da vsak iz-
med nas pozdravlja sklenjeni dogovor,
dotika se pa tudi našega razmerja do Ita-
lije: »Italija dobro ve, kako smo si blizu
z Jugoslovanci, kako nas veže nerazločljivi-
vo ne samo bratska kri, marveč tudi naše
trpljenje pod skupnim nemškoavstrijskim
podjarmljenjem. Ali kakor je naša bodoče-
nost skupna, kakor smo ogroženi z eno
nevarnostjo in kakor moremo le s skupno
obrambo obdržati svojo svobodo, tako je
treba tudi Italijanom odkrito reči, da naj
bi se spor med Italijani in Jugoslovanci
rešil tako, da bi Jugoslovanci ne imeli v
srca trna, ki bi jih nikdar ne nehal boleti
in ki bi zabranil prijateljsko jugoslovansko
politiko proti Italiji. Najlepša politika
Italije bi bila, da bi imela v Jugoslovancih
odkrite prijatelje in da bi bila ne le z Ju-
goslovanci, ampak z vsem slovanskim svetom
v bodoče v najlepših srčnih razme-
rah. Ako bo Italija postopala drugače, pa
moramo reči, da so nam Jugoslovanci tudi
med Slovani zlasti blizu in da so naše
simpatije na njihovi strani. Posebno ču-
timo s Slovenci, s katerimi nas je družila
zvesta, da je največ na oba naroda na-
merjen nemški napad in da mu oba zapir-
ata nemško pot do Trsta in Adrije. Da
smo se dogovorili z Jugoslovanci, kako se
bomo skupno branili proti vsakemu ma-
džarskemu poskusu, porušiti sklenjeni mir,
in si rekli, kako bi bilo za nas oba nevar-
no, ako bi se poskušala restavracija sta-
rih razmer v Madžarski in Avstriji, se ra-
zume samo po sebi ali je potreba to tudi
odkrito pozdraviti. Zraven se pripominja
dr. Kramar, da sta ministra obeh držav,
dva slovanska državnikova govornika sicer o
svojem bratstvu, ali niti z besedo se nista
spomnila velike trpinke, Rusije, brez ka-
tere bi oba ne govorila v imenu svobod-
nih svojih držav. Zanimivo pa je, da je
prav v trenutku, ko so se izmenjavali po-
javi odkrite radosti nad združitvijo dveh
svobodnih držav in se ni niti z besedo
omnila Rusija, prišel iz Amerike v hira-
jočo Evropo glas, zelo važen, poln vere v
novo svobodno in demokratično Rusijo.
Ta Ameriki ne bo pozabila teh lepih be-
sed, in tudi ne Franciji, ki se jim je pri-
družila. Nova Rusija bo iskala prijatelje
med onimi, ki so verovali v njo, ko je bilo
najhujše. Pa slovanski ministri, meni dr.
Kramar, bodo zagotavljali zvestobo in
udanost Rusiji, toda prav bi bilo, da bi
storili, ko je prav potreba vere in slovans-
ke zvestobe.

Vilko Mazi:

Hišica.

V mladosti se naklati v dušo vse
polno sanj, ki se drže človeka kakor
klôp, da se jih v življenju le iztežka
otrese. Ali komaj se otrese ene, se
pojavi dvoje, troje novih.

To so tiste sanje, ki se jih neka-
teri domislijo v dozorelih letih ko-
maj s filistrskim nasmehom, drugi pa
so prepričani do konca dni, da je ve-
čina teh sanj življenju tako potrebna,
kakor sladkor v kavi ali gnoj v gre-
di. Med poslednje bi po pravici pri-
šel pokojnega profesorja Komidarija.

Dokler je bil še študent, je koval
več ali manj ponesrečene verze, ki
so se jih uredniki bali in izogibali ka-
kor vrag križa. Kasneje je pisal čr-
tice in novele, kjer je bilo več pomiš-
ljev in pik nogo besed. Tudi s temi
»umotvori« ni mogel prek uredniške-
ga koša. Ko pa ga je neko uredništvo
nahrnilo na platnicah: »Za pet ran
božjih vas prosimo, da nam v bodo-
če prizanesete z vašimi budalostmi!«
si je dejal s polnim prepričanjem, da
so uredniki »starokopitne trape«, ki
nimajo niti pojma o »modernejših lepoti-
ci«, in je sklenil: »Če mislijo seveda, da
sta narodu dovolj Prešeren in Lev-
stik, tedaj ni vredno prekanja.«

In res so imeli poslednji uredniki

blažen mir — vsaj s Komidarjeve

Svoje »pesniške iskre« je kresal
odlej po ljubavih pismih. Pa tudi v
ljubezni ni našel sreče. Ni se lovil za
tisočaki in premoženjem, kakor dela-
jo to tisoči in tisoči »banalnih mate-
rijalistov«. Hrepenel je samo po ide-
alni ljubezni, po tisti ljubezni, ki »že-
lezne duri prebije«. Iskal je žensko,
ki bi ga popolnoma razumela, ki bi
mogla postati z njim ena duša in eno
telo... Zaman! Od nikoder je ni
bilo. Kjerkoli je potkal, povsod se je
odzvala grda sebičnost: Daj in ne
jemlji! Kaj ideali! — Ampak masna
služba in rejeno življenje!

Ko je Komidar zdvoiml tudi naš
idealno ljubeznijo, je postal pohleven
realist. Zahotelo se mu je po notra-
njem miru. Saj mu je bilo tačas že
petintrideset let — čas, da krene živ-
ljenje na pradopt.

Pomislil je: »Čemu gonja za glu-
pim svetom? Poi življenja sem za-
frečkal za druge — pol naj pa ostane
meni. Mir, mir bodi moj poslednji
ideali!«

In kakor je pomislil, je sklenil in
storil. Stopil je v srce in neusmiljeno
pometal iz njega vso tisto malikoval-
sko šaro, ki ga je bila ukanila za pol
življenja. Samo eni stvari je prizane-
sel, tisti ponižni sanji, ki je doslej vsa
skromna čepela v poslednjem kotič-

ku srca — sanja o lastnem domu. Tej
sanji je izročil zdaj okna in duri svo-
jega srca.

Že v prejšnjih letih ga je zajelo
včasih kopnenje, da bi si postavil
na samotni ponižno kolibo in bi se
umaknil zlobnemu, sebičnemu svetu.
Ali to kopnenje je bilo kakor v me-
gli, nejasno in brez obrisov. Oglasil
se je le mimogrede, za trenutek, sko-
ro nezavedno, večinoma takrat, ka-
dar je doletelo Komidarija novo raz-
očaranje. In je ugasnilo, ko je to raz-
očaranje zabrisala nova omama.
Zdaj pa se je oklenil tega tihega to-
lažnika z vso hvaležnostjo.

»Mala hišica na samoti, daleč
od burnega življenja, čisto majhna
in nekaj zemlje okoli. Vsaj za par let,
da bi jih obdelal po svoji volji in v
božjem miru. Da bi vsadil nekaj dre-
ves in zgradil uljnjak. Droben bister
potoček za hišo, tik uljnjaka. Tja bi
si postavil klopco, posedal na njej v
urah oddiha in se ob šumenju čebel
in vode vdajal vseblagoslavlajočemu
miru...«

Kadarkoli je bil prost in je bil
lep dan nad mestom, je vzel nahrbtnik
in palico ter romal po samotah
do poznega večera. Iskal je kraja,
kjer bi mogel uresničiti svoj posled-
nji ideal. In če je našel tak kotiček, je
prebil v njem po cele ure v nepopisni
nasladi. Meril je s koraki: toliko za

— Plebiscitna komisija in naše »pri-
tožbe«. Na Koroskem so se Nemci odlo-
čili za takto pritožbo. Če kakega nem-
skotarka zaboli zob, pa že teče h distrik-
tnim svetom, da je grozno bolan. Dekler
so bile njihove pritožbe le ustmene, so še
dobro vozili. Ko so pa pričeli vlagati pri-
smene pritožbe, je za zadeva postala zanje
bolj kočljiva. Predvčerajšnjim na primer
je pripeljal distriktni ententni svet v St.
Jakob v Rožu, da tam na licu mesta pre-

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

LDU Zagreb, 27. avgusta. »Na-
rodna Politika« poroča iz Beograda:
Ministrski svet je na svoji včerajšnji

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

LDU Zagreb, 27. avgusta. »Na-
rodna Politika« poroča iz Beograda:
Ministrski svet je na svoji včerajšnji

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

LDU Zagreb, 27. avgusta. »Na-
rodna Politika« poroča iz Beograda:
Ministrski svet je na svoji včerajšnji

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

ker imajo nagradnega polno blaga pa
ga ne puste na trg. Med ljudstvom se širi
nervoznost vsled boljševskega narašča-
nja. Umiritev prebivalstva se more doseči
le z izvedbo agrarne reforme.

XVIII. kongres Svobodne Misli se bo
vršil v Pragi 5. do 9. septembra. Oglašeni
so zastopniki iz vsega sveta. Pridejo tudi
zastopniki Jugoslovancov.

J. K. S.

Glasovi s Koroske.

— Kaj je to plebiscitna komisija res
sklenila? Celovški listi z dne 27. avgusta
1920 prinašajo očitno naznanilo, ka-
kšni dokumenti so potrebni za one, ki ho-
čejo potovati v plebiscitno ozemlje. V tem
razglasu se izrecno pravi: Potniki s Kranj-
ske, ki hočejo priti iz cone A v cono B,
morajo imeti posebno dovoljenje (vizum
na potnem listu) od avstrijske vlade; ran-
notaka morajo imeti avstrijski državljani,
ki hočejo potovati v cono A, potno dovo-
ljenje od jugoslovenskega zastopstva. Da
Avstrijec lahko potuje v cono B, mu ni
treba drugega kot privoljenja koroske de-
želne vlade. Za Korosce pa ta določila ne
veljajo. Oni lahko potujejo po vsej Kor-
ski, ako imajo le kakšno listino, ki potrja-
je, da imajo stalno bivališče na Kor-
skem; noben Korosce torej ne potrebuje
posebnega dovoljenja, ako hoče potovati
v cono A. — Tako torej! Ko se je demar-
kacijska črta otvorila, so v Celovcu av-
strijski policaji in detektivji preganjali
naše ljudi, ki so rojeni v naši coni ali ima-
jo tam stalno bivališče, jih vlačili na poli-
cijo in so na primer v enem dnevu obso-
dili preko 50 naših ljudi na 100 kron glo-
be, češ, da nimajo potrebnih potnih do-
kumentov, čeprav so se izkazali s takrat
veljavnimi občinskimi izkaznicami. Gospod
Polizeiter Spitzer se seveda na določbe
plebiscitne komisije ni oziral in enostav-
no naše ljudi kaznoval in podil iz Celov-
ca. Sedaj pa pride še lepše. Veržnik, ki
hujskači in hudodelci iz vse ostale Kor-
ske, ki ne spadajo pod plebiscitno ozem-
lje, bodo torej lahko še bolj nemoteno po-
tovali po naši coni, veržniki, hujskali, po-
žigali in kradli, kot se to že sedaj godi
po takozvani otvortitvi demarkacijske črte.
Naša cona bo torej postala pravi eldorad
za požigalce in roparje, saj ni potrebno
nikakega posebnega dokumenta, ker se vsi
Korosci lahko nemoteno gibljejo v naši
coni. Plebiscitna komisija torej sklepa
sviraj, ki so tako očitno nam v škodo,
da tega ni treba še posebe poudarjati.
Ljudstvo je primorano, seči po samopo-
moči. Take krivice naše rebišvalstvo ne bo
več mirno prenašalo. Veržnike, hujskače
in hudodelce iz onega dela Koroske, ki
spada že pod Avstrijo, bo ljudstvo samo
poznalo preko meje, ako ne bodo imeli
vizuma naših oblasti na svojih doku-
mentih.

— Italijani in koroski Nemci so že
obupali. Po toliko raztrobentani nem-
ški zmagi na Koroskem ne morejo biti
nemški voditelji in njihovi laški po-
magači posebno prepričani. Da si šan-
se saj nekoliko izboljšajo, hočejo kr-
šiti mirovno pogodbo st. germainske.
Ker ne morejo dobiti v naši coni na
noben način večine, je torej treba, da
si pridobijo na kakršensibo način
novih volilcev. Najenostavnejše je pač
da bi tudi Celovčani volili v naši coni.
In res je nemški načrt ta, da se hoče
dati volilno pravico v naši coni tudi
Celovčanom. Mirovna pogodba st. ger-
mainske izrecno določa, kdo ima volil-
no pravico. Tam stoji, da voli v določi-
ni coni, ki je izpolnil vse pogoje za
določeno cono. Avstriji pa tolmachi-
jo točko tako, da lahko voli v naši coni
tudi oni, ki je izpolnil pogoje za obe
dve coni, torej za celo plebiscitno
ozemlje. Težko si predstavljamo, da bi
plebiscitna komisija to načelo, ki tako
očitno krši mirovno pogodbo st. ger-
mainske, osvojila kot svoje. V mirov-
ni pogodbi se namreč točno razlikuje
dva pojma in to je vse plebiscitno
ozemlje (région de Klagenfurt) in pa
dve glasovalni coni (zone premiere,
zone deuxième). Ne verjamemo torej,
da bi plebiscitna komisija hotela kršiti
st. germainsko pogodbo v tej silno va-
žni točki, kajti to bi bil lahko začetek
raznih neprilicnosti. Če enkrat enten-
ta komisija prične kršiti določila, ki
so jih predstavniki ententnih držav
podpisali v St. Germainu, potem seveda
tudi mi nimamo vzroka se teh določil
striktno držati. Dosedaj stojimo še
vedno strogo na podlagi te mirovne
pogodbe in bi nam ne bilo prijetno v
bodisi kateremkoli oziru od nje
odstopiti.

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

LDU Zagreb, 27. avgusta. »Na-
rodna Politika« poroča iz Beograda:
Ministrski svet je na svoji včerajšnji

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

LDU Zagreb, 27. avgusta. »Na-
rodna Politika« poroča iz Beograda:
Ministrski svet je na svoji včerajšnji

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

je našla zasedeno po orožnikih. Za-
stopniki komunistov so nato odšli k
ministru Draškoviću, ki je izjavil:
Po izjavi, ki jo je podal komunist
Pavlovič pred zaprisego, smatram,
da Vi niste položili prisage ter z ozi-
rom na to tudi niste mogli sprejeti
uprave. Komunisti so odgovorili mi-
nistru, da so prisago položili in pre-
vzeli upravo ter da je to ugotovljeno
v zapisniku. Minister je kljub temu
vstrajal pri svojem tolmachenju ter
izjavil da bo razpisal nove volitve.

seji sklenil, da se beogradska občinska
uprava ne prepusti komunistom,
ker niso položili predpisane prisage.
Ministri se niso zedinili v tem, ali
naj bi se imenoval upravitelj občine
ali pa naj bi vodil občinsko upravo
do novih volitev stari prejšnji občins-
ki odbor. Predsednik občine bi po-
stal radikalec Marjanović.

DR. TRUMBIČEVI SESTANKI Z
DRŽAVNIKI.

LDU Zagreb, 27. avgusta. »Ju-
tarnji list« poroča iz Beograda, da je
dr. Trumbić izjavil, da bo čez neko-
liko dni prišel v Beograd. Sedaj se
nahaja v Luzernu ter se je tam se-
stal z Lloyd Georgeom in Gollittjem.
ZOPET NEMŠKE DEMONSTRACI-
JE OB MEJI.

Maribor, 27. avgusta. Ko se je
dne 25. t. m. razmejitvena komisija
na svojem ogledu obmejnege ozem-
lja peljala proti Radgoni skozi ana-
ško kotlino, jo je del tamošnjega
nemškega prebivalstva demonstrat-
ivno sprejel z avstrijskimi in bivšimi
štajerskimi zastavami ter vzklikl
»Heil Österreich« in slinilo. Naše
oblasti so uvedle korake, da se tako
izzivanje in protidrjavno ravnanje
nahujskanih ljudi v bodoče prepreči.
Naš komisar general Plivelič je pred
ententno komisijo izrazil svoje pomi-
sleke proti takemu nekorektnemu
postopanju nemškega prebivalstva
ob meji in opozoril na neprimliko, ki
bi utegnile nastati iz tega.

JOFFROV NAČRT.

LDU Dunaj, 27. avgusta. »Mit-
tagspost« poroča: General Joffre se
prizadeva ustvariti vojaško konven-
cijo med Madžarsko, Rumunsko in
Jugoslavijo, da bi s poljsko armado
združen za dal Rusiji odločilen udar.

REKA — NEODVISNA DRŽAVA?

V Trstu, 26. avgusta.

Za proglasitev neodvisne reške
države je določen dan obletnice D'
Annunzijske zasedbe, 12. septembra,
in pristali so na to, razem tamošnjih
Jugoslovancov, vsi sloji reškega prebi-
valstva, tudi socijalno-demokratično
delavstvo, ki je po svoji delovni zbor-
nici in politični organizaciji podalo iz-
javo, da pristajo na proglasitvi neod-
visnosti, ker je to že stara njegova za-
hleva. Avtonomisti doslej še niso po-
dali kake izjave; ali zanje je tudi ne-
potrebna, ker je samostojnost Reke
vendar glavna in pravzaprav edina
demokracije so v svoji oficalni izjavi
zahtevali le še zajamčenje polnih pra-
vic delavstva v vsakem pogledu in
možnosti prijateljskih odnosov med
vsemi v Reki bivaajočimi narodnostmi.
Nenoficialno pa pojasnjujejo te svoje
zahteve nekoliko obširneje, zahteva-
joč, da bodi neodvisnost Reke resnič-
na, stvarna, brez vsakega pokrovitelj-
stva, da se nemudoma odstrani iz Reke
D' Annunzija z njegovimi legionarji in
se takoj razpiše volitve na podlagi
splošne, direktne in tajne volilne pra-
vice za vse delj časa na Reki bivaajoče
osebe, da se nemudoma razpusti na-
rodni svet, da bodi pristanišče svobod-
no za trgovino prav tako Italiji, kakor
Jugoslaviji, da naj imajo enake pravi-
ce in dolžnosti meščani laške in jugo-
slovanske narodnosti in da naj se takoj
prično dobri odnosi z narodi vsega
sveta. Na vsak način pa prož s D'
Annunzijem, češ, da je neodvisnost s
njim le komedija, spletko, če ne izda-
stvo delavskih koristi. D' Annunziju
je torej odklenkalo na Reki, in 12.
septembra bi potemtakem moral biti
zadnji dan njegove reške slave — če
se v tem ne domisli čemu drugemu.

A kaj stori Italija, kaj Jugosla-
vija, kaj ententa, Ali je mogoče, da so
reško vprašanje na tak način iztrga
iz kompleksa jadranskih vprašanj, ki
so po svoji naravi neločljivo zvezana
med seboj? Nemogoče, četudi bi se Ita-
lija odrekla svojim težnjam za Reko in

pozno in bi šel moj poslednji ideal k
vragu...«

Zato je še zmerom izkikal za no-
vimi kotički, še prikladnejšimi nego-
vimi tihim sanjam, in koval nove na-
črte.

Z denarjem pa je varčeval sko-
ro do skoposti. Najel si je najskrom-
nejšo podstrešno sobo in poskal naj-
cenejšo restavracijo. Še čevlje si je
dal nabiti z gostimi vrstami žbljev,
da bi prihranil na podplatih. Slehern
vinar, ki ga je mogel le količkaj po-
grešati, je nesel v hranilnico. Hranil-
nični knjižici pa je dal geslo »Lastni
dom«. Količkokrat je pregledoval v tej
knjižici s smehljajočim se obrazom
dolge kolone vlog!

Čez osemnajst let je bil že sko-
ro zadnji list poln.

»Devet tisočakov... Skoro bo
zadosti. Odločiti se bo treba, umirov-
ljenje se bliža, starost.«

pristala na njeno neodvisnost. Nepsredno reško zaledje je zasedeno po Lahih: Kak pomen naj ima potem reško svobodno pristanišče za Jugoslavijo, ki je po laških kordonskih odrezani od njega, ne glede na to, da pomenja Reka zanjo narodno in gospodarsko-politično življensko vprašanje! Ne, dokler ni rešeno predvsem vprašanje meja med Jugoslavijo in Italijo, je rešitev reškega vprašanja nemogoča, temveč le za onim ali vsopredno žnjim. Da si je znal Giolitti pridobiti za svoje načrte glede Reke morda privolitev Anglije in da si pridobi tudi privolitev Francije, ni izključeno, in ker potem, če se Italija, kar je zelo verjetno, če ni že popolnoma gotovo odreče svojim zahtevam po suverenosti nad Reko, stvar ni več daleč od ameriškega stališča, jugoslovanska vlada ne bo imela najlažjega posla, če bo hotela uspešno zastopati naše koristi, in še temmanj, ko se je že vendar tudi v tem vprašanju že precej popuščalo in popustilo ter je zahteva po jugoslovanski Reki prihajala na dan le še na ljudskih shodih in v časopisu. Saj smo se že nekam zadovoljevali z Reko pod Zvezo narodov!

Če bi bili mi »obsedenci« zlobni, bi skoraj rekli, da nam ugaja ta načrt, ker bi tako postali vsaj neposredni sosedje svobodne Reke, ko se vendar tam na strani zaradi najnujnejših strankarskih prepričanj in večnih kriz itak nihče nima časa resno pobrigati za to, da bi tudi mi po lastnih jugoslovanskih tleh mogli do jugoslovanske Reke. V ostalem pa bi neodvisna, svobodna Reka z neposrednim jugoslovanskim zaledjem najbrž tudi v Jugoslaviji ne imela preveč nasprotnikov!

Reka, 25. avg. »Vedetta d'Italia« priobčuje uradni razglas o proklamaciji neodvisnosti reške države. Reka je kot bivši »corpus separatum« ograde krone popolnoma neodvisna in suverena ter obsega luko, železnico in zaledje.

Reka, 25. avgusta. Socijalistične organizacije pristajajo na neodvisnost pod sledečimi pogoji: Priznati se morajo delavske zahteve, kakršne so že priznane v drugih socijalno najbolj svobodnih državah. Delavstvo mora dobiti v državi in javni upravi najširše pravice. Obstoje delavskih slojev se mora zagotoviti. Garantirati se mora za kulturni razvoj v bratstvu vseh narodnosti v reški državi.

Rim, 26. avg. Danes dopoldne je sprejel zunanji minister Sforza reško delegacijo, ki mu je poročala o gospodarskem položaju na Reki in urgirala hitro rešitev reškega vprašanja. V političnih krogih so mnenja, da se bo italijanska vlada vsled pasivnega zadržanja Lloyd Georgeja v jadranskem vprašanju na konferenci v Lucernu odločila za aneksijo Reke. To mnenje je utemeljeno v prepričanju rimskih politikov, da eventualna pogajanja z Jugoslavijo itak ne bodo imela nobenega rezultata.

FRANCIJA IN JADRANSKO VPRAŠANJE.

Trst, 26. avgusta. Laško časopisje poroča iz Pariza, da se sedaj francosko časopisje malo bavi z jadranskim vprašanjem, ali kdor je boljše poučen o zakulisnih francoske diplomacije, ve, da bi Francoska namesto neposrednega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo rajši imela kak mednarodni ukrep, četudi priznanje londonskega dogovora, to pa zato, ker bi neposredni sporazum med Italijo in Jugoslavijo ustvaril na eni strani Jadrana položaj, moralno in gospodarsko ugoden za Italijo, kar pa seveda ni pogodu Francoski, ker gre njena vnana politika vedno za moralno in, če mogoče, tudi gospodarsko nadvlado vseh psovod.

LLOYD GEORGE O JADRANSKEM VPRAŠANJU.

LDU Dunaj, 27. avgusta. »Mit-tagspost« javlja iz Lugana: Pri sestanku Lloyd Georgeja in Giolittija v Luzernu se je razpravljalo tudi o jadranskem vprašanju. Lloyd George

nina je ostala daleč za blazno naraščajočo draginjo, in dasi je skoparil, mu ni ostalo niti vinarja. Vsak dan bednejša perspektiva...

Naposled se ga je lotila nevarna in dolgotrajna bolezen. Zateči se je moral k starim prihrankom — v »Lastni dom«, da je mogel plačati zdravnik in zdravila. Kakšna vsota! Dvatisoč kron! — Kdaj jih vrne? Lastnemu domu? — Če se bolezen povrne? —

»Poslednji ideal se ruši, pade, izginja — Strašno! Neznosno! — Nikoli lastne hišice in gručne zemlje, da bi jo po svoje — — — Razjokal se je bedni, ogoljufani mož.

Oni dan sem hodil po pokopališču med dolgimi vrstami novih grobov. Tam je stal preprost kamen in sem čital:

Tu je moj »Lastni dom«. Kar mi ni življenje dalo, dala mi je bleda smrt: hišo imam zdaj in vrt...
Profesor Komidar.

ge vstraja na stališču, da ne bo v jadranskem vprašanju storil nobenih korakov, marveč prepustil rešitev Italiji in Jugoslaviji. Zavezniki morajo zastopati le stališče londonskega dogovora napram Italiji.

OB ALBANSKI MEJI.

LDU Beograd, 27. avgusta. Zastopnik albanske vlade v Tirani je izjavil našemu zastopniku v Korici povodom napada na naše meje in Bratske Kanove, da želi albanska vlada vzdržati tradicionalno prijateljstvo s Srbijo. Večina albanskega naroda je za to, da se tuja agitacija razvija povsod, ob skupnih mejah, posebno okrog Skadra in Debra. Vlada se zaradi tega nahaja v zelo težkem položaju, toda v Skadru vlada beli in rdeči teror, ki se izvršuje nad Srbi v okolici Skadra kakor tudi v mestu samem nad vsemi uglednimi Albanci, ki so pristajali prijateljstva in solidarnosti s Srbijo. Vrše se aretacije v Skadru in uboji v skaderski okolici.

LDU Elbasan, 27. avgusta. V Albanijo je došel Vekib paša, eden izmed uglednih turških generalov. Dosedaj je bil v Mali Aziji pri četah Izmail Kemal paše ter je došel v Albanijo preko Rima.

LDU Skader, 27. avgusta. Pri vasi Čezmi in Vrani se zbirajo množice Arnavtov ter črnogorski pristaja ekskralka Nikite. Istotako se zbirajo pri vasi Redi severnozhodno od Skaderskega jezera arnavtske tolpe. Sodijo, da je zbranih okoli 4000 mož.

LDU Elbasan, 27. avgusta. Opaža se gibanje Arnavtov v smeri proti Debru. Z Arnavti prireajo v džamijah zborovanja ljudje, ki so došli iz Male Azije preko Brindisija.

LDU Debar, 27. avgusta. V vojski Beniz bega, ki poveljuje napadom na naše čete, so tudi ljudje, ki jih je sama albanska vlada v Tirani uradno obtožila pri naših oblastih kot sovražnike albanskega naroda in tuje agente.

LDU Debar, 27. avgusta. Arnavti pripravljajo nov napad. Dne 23. t. m. so poizkušali napasti naše straže pri mostu, ki se nahaja na naši obmejni črti že od 1913.

ČESA ITALIJANI NE OPOREKAJO?

Trst, 26. avgusta. Italijansko časopisje priobčuje vesti jugoslovanskih listov, po katerih naj bi bil prišel kralj Nikola s pomočjo Italije v Skader, odkoder naj bi se začel upor črnogorcev proti skupni državi. Nadalje poročajo o jugosl. poročitih, po katerih naj bi bilo v Gaeti zbranih 10.000 črnogorcev, ki naj bi bili pripravljeni »osvoboditi« črnogor in postaviti na prestol dinastijo Petrovič. Te čete naj bi bila preskrbela z orožjem Italija. Italijansko časopisje demantira vest o bivanju Nikole v Skader, ki je imel ravno le oni sestanek z italijanskim kraljem v Cannesu, ne demantira pa vesti o črnogorskih četah v Gaeti in podpisanih rev. akcije v Črni gori s strani Italije.

NEMŠKI IZGREDI PROTI ANTANTI.

LDU Vratislava, 26. avgusta. (DKU — Wolff) Po shodu, na katerem so govorili begunci iz Gornje Šlezije, je vdrla več mladih ljudi v poljski konzulat in razdejala pohištvo. V pravtako ogroženem hotelu »Fürstenhofu«, sedežu medzvezniške komisije, je naglo dospelo redarstvo preprečilo izgrede. Tolpa je nato hitela k francoskemu konzulatu, opustošila prostore in pometala akte na cesto. Tamkaj postavljena varnostna straža ni bila dovolj močna za nenadni napad, in šele, ko so dospela ojačenja, se je posrečilo obvarovati konzulat nadaljnjega razdejavanja. Nemiri v večernih urah so kazali deloma izrazit antisemitski značaj.

LDU Berlin, 27. avgusta. Wolff. Namestnik državnega ministra za zunanje stvari, poslanik Rosenberg, je danes posetil francoskega poslanika in mu izrazil obžalovanje nemške vlade nad večerajšnjimi dogodki v Vratislavi.

MIR V GORNJI ŠLEZIJ.

LDU Berlin, 27. avgusta. Wolff. Poljski komisar v plebiscitni komisiji Korfanty in vse poljske organizacije so izdale proglas, ki pravi: Položaj je tak, da bi z nadaljnjimi vstajami in nemiri naša pravična stvar le trpela. Vsled tega Vas pozivljemo, da se povrnete na delo, zlasti ker ni več povoda za upor. Hkrati Vas tudi pozivljemo, da izročite orožje. Nadalje morate opustiti vse napade na nemške prebivalce, da se povrne red in mir.

STAVKA ANGLEŠKIH RUDARJEV.

London, 27. avgusta. Včeraj se je vršilo veliko zborovanje angleških rudarskih zvez, pri čemer je prišlo tudi do glasovanja o stavki. Ogromna večina delavstva se je izrekla za stavko. Vsled tega stoji angleška industrija pred težko gospodarsko krizo. Edino upanje je, da bodo že uvedena pogajanja morda le še rodila napeha.

NEMŠKI DELAVCI UNIČILI VOJNI MATERIJAL ZA ZAVEZNIKE.

Berlin, 27. avgusta. Po večerajšnjem zborovanju delavstva v Fürstenfeldu so delavci uničili 28 torpedov in 4 pomorska letala, ki so bila namenjena za zaveznike in katere bi se moralo odposlati te dni v Anglijo, Francijo, Ameriko in na Japonsko. Delavstvo je ta svoj čin motiviralo s tem, da se izgovarja, da ne dopusti, da bi zavezniki uporabili ta vojni material v boju proti Rusiji.

Ščitite nam življenske potrebščine.

(Pesem, ki jo vsak zna.)

Začnimo kar pri moki! Že med vojno se je ni dobilo. Polna je bila smeti in otrob. Kruh iz nje je bil grenak in neuziten. Danes pa, ko imamo v rokah svojo žitnico, smo si uredili stvar tako, da ni mnogo bolje. V »Samopomoči« se je prodajala pred meseci moka, ki jo so konsumenti kot neuzitno zametavali. Že dolgo časa iščeš mokačja po mestu, kjer bi dobil zdrave krušne moka. Ni je, grenka je in grenak je iz nje kruh. Zakaj je testo iz nje rudeče? Povejte nam vendar kemiki, kaj je v njej? Pa mislimo: že mora tako biti! Če se ti pa posreči dobiti pri poštenem kmetu črne krušne moka, ki je videti mnogo slabša, je iz nje kruh slaček. Da se ti zdi, kakor da bi mu bil slaček primešan, ker je blago pristno. Tega že nismo več vajeni. Kaj je v tej neuzitni moki? Zakaj je ne preiščejo naši kemiki? Ali nimamo zavoda za to? V drugih državah pa ga imajo!

S takim kruhom ne izhaja niti kmet, ki dela ves dan na svežem zraku. Kako pa naj živi ob njem uradnik, ki ves dan sedi, učitelj, ki živa ves dan slab zrak? Ali ni čuda, da bolehalo ljudje z že itak slabim žolcem in zmučenimi živci? In čemu plačujemo smeti mesto žita? Naši dohodki niso po tem.

Bela moka je istotako slaba. Ne da se gnesti in dobra kuharica čisto iz navideznosti najlepše moka, ki se dobi, ne more prirediti močnatne jedi, kakor je bilo v boljših časih mogoče. Preiščite jo! Gotovo ji je primešano nekaj, kar ne spada vanjo, a draga je dovolj. Čemu plačujemo primere v njej, ki so kvarljive? Če pa hočete dobiti enkrat pristno belo moka, plačati jo morate žež noč podraženo za 2 kroni. Ali je to draženje upravičeno?

In kvas, blago neizogibno v gospodarstvu. Pa vsak drugi nakup drož je slab.

Vojna proti boljševikom.

LDU Varšava, 26. avgusta. DKU. Poljska brzojavna agencija poroča: Frontno poročilo z dne 26. t. m.: V odseku I. in V. armade položaj neizpremenjen. Dne 25. avgusta so naše čete zasedle Grajevo. Na južni fronti vzhodno od Lvova ljuti boji pri Zadvoru.

LDU London, 27. avgusta. (Brezžično). Uradno se objavlja, da je odgovor na noto sovjetske vlade na Balfourjevo noto dospela snoči v London. Sovjetska vlada izjavlja, da bo svoji želji po svetovnem miru zapostavila vse drugo in da bo zaradi tega umaknila pogoje, po katerih naj bi Poljska preskrbela orožje in streljivo za 200 tisoč delavcev.

LDU London, 26. avgusta. DKU. (Reuter). Ko je sovjetska vlada obvestila angleški kabinet o tem, da odbrava umaknitev pogoja glede ustanovitve iz delavcev sestavljene milice, je akcijski odbor delavstva zahteval od angleške vlade, naj naznani pogoje, s katerimi bi bila pripravljena, skleniti z Rusijo mir. Tud sovjetska vlada je bila pozvana naznaniti svoje pogoje.

LDU Carigrad, 26. avgusta. DKU. (Havas). Po zadnjem vojnem poročilu so čete generala Vrangla zasedle Rajevo in železniško postajo Timoševsko. Južna armada je na severu province Tavrije izvajala veliko zmagovito in ujela mnogo mož ter pridobila bogat plen.

Moskva, 27. avgusta. Rusko frontno poročilo javlja trdovratne boje pri Brest-Litovsku in pred Lvomom. Na Krimu se je posrečilo Rusom pri Keršonu potisniti sovražnika nazaj, pri čemer je bilo mnogo ujetih in je bilo zaplenjeno mnogo vojnega materijala. Pri Orjehovu se vrše ljuti boji.

London, 27. avgusta. Uradno se potrjuje, da so angleška, francoska in italijanska vlada poslale Poljski ostro noto, v kateri svare pred pretiranimi nadami v uspehe poljskega orožja in pred prekoračenjem mej, določenih v st. germainskem miru. Čeprav je Amerika poslala Poljski že slično noto, so

SPLOŠNA MOBILIZACIJA V RUSIJI.

Moskva, 27. avgusta. Prvi dan splošne mobilizacije je imel po celi Rusiji lep uspeh. V Petrogradu »amem se je prvi dan odzvalo pozivu nad 80 odstotkov. Komunisti, pristajši sovjetske vlade, so se istotako odzvali pozivu in so bili takoj odposlani na fronto. Tud iz posameznih gubernij se poroča o množičnem odzivu. »Pravda« poroča, da so moskovski sovjeti in delavske zveze sklenile korporativno udeležbo pri mobilizaciji.

Gospodinja čaka in čaka in se jezi, pa testo ji ne kipi. Kruh je zopet slau, žoldec plačaj stroške! Ali ni moč, da v Jugoslaviji tovarna, ki bi proizvajala dobre drože in li ni mogoče ravnati z njimi tako, da bi prišle konzumentu nepokvarjene v gospodinjstvo? Samo zanikrnost je ovira temu. Kaj se izda denarja za to slabo robo, ki je dalje vzrok slabemu kruhu in v še nadaljnjih posledicah slabemu žoldecu. Ne eden odstotek slabe snovi pri moki in ne ene deke slabih drož ne moremo plačevati. Ne zmagamo tega ne materijelno, ne s stališča zdravstva. Pobrigajte se za stvar merodajni činitelji!

Kruh in meso, najvažnejši živili! Moka je draga, meso istotako. Pa tudi to čisto ni užito. Včasih je mnogo premalo in zgori se, da ima duh. Tud to je brez potrebe. Če je tako malo mesa kakor sedaj, lahko ga mesar proda svežega tud, če, kakor letos, nimamo ledu. Brezobzirno je to napram konzumentu, da se mu natvezuje tako meso. — Na trgu ti računi mesar, kakor se mu zdi, prednje meso za zadnje itd. — Če se za zmoti, se zmoti vsakokrat le sebi v prid. Služkinjo, ki ne pazi dovolj, ti omami z navalom »krepkih« besedi. Gospodinja, uradnikova žena s pitlimi dohodki, pa sezi v žep in plačaj! Pri zgledov bi bilo treba ožgostati in teh nepoštenosti bi bilo konec.

Dalje je najvažnejše živilo mleko. Hudo obtežilo, ki ima po 6 in več otrok! Konzumenti pripovedujejo, da se ne upajo reči ničesar svojim mlekaricam, ki jim včasih nosijo samo vodo, samo zato, da bi jim ostale — »zveste« (?) Kakor hitro primanjkuje mleka, nadomeščajo ga z vodo. V mlekarah se posnema z njega smetana, konzument pa plačaj. Kje so aršometri, ki so poslovali včasih ob naših vhodih v mesto? Vse je menda zaspalo. Plačaj vodo za mleko, ubogi uradnik!

zavezniki istega mnenja, kakor Amerika. Iz Varšave je došlo obvestilo s strani poljske vlade, da bo le ta tekem 48 ur podala Ameriki zadovoljiv odgovor na njeno noto.

Gdansk, 27. avgusta. V tukajšnji luki se je danes usidrala angleška flotilja, obtožena iz 4 malih oklopnih križark. Na eni teh križark je izobešena angleška admiralska zastava. V luki se nahajati poleg danes dospelih angleških ladij še dve veliki angleški vojni ladiji in 2 francoski oklopi križarki.

London, 27. avgusta. Uradno se potrjuje vest, da je večeraj zvečer prispla v London nota ruske sovjetske vlade kot odgovor na Balfourjevo noto Rusiji. V svojem odgovoru zatrjuje sovjetska vlada, da želi mir na celi zemlji in da je zato črtala iz svojih pogojev točko, v kateri zahteva Rusija od Poljske 200.000 pušk za oboroženje ruskega delavstva. Ruska vlada upa, da je s tem činom ustregla željam angleške in italijanske vlade.

London, 27. avgusta. Ker je ruska sovjetska vlada črtala iz mirovnih pogojev Poljski točko o oboroženju ruskega delavstva, se je sedaj akcijski odbor angleških delavskih zvez obrnil do angleške vlade ter zahteval, da ta takoj objavi mirovne pogoje Rusiji. Istotako je angleško delavstvo pozvalo rusko sovjetsko vlado v Moskvi, da objavi s svoje strani mirovne pogoje.

Allenstein, 27. avgusta. (Wolff). Kakor poroča »Allensteiner Volksblatt«, sta se dne 26. t. m. pri Gehenu s poveljniki generalom Geyjem predala štab 10. ruske pehotne divizije in vrhovno poveljstvo 3. konjeniške divizije, ki sta spadala k IV. armadi. Poljaki so sedaj zaprli vso poljsko mejo.

Moskva, 26. avgusta. (Brezžično.) Frontno poročilo z dne 26. t. m.: V ozemlju Brest-Litovska trdovratni boji za utrdbe mesta. Pri Lvovu so živahni boji z menjajočimi se uspehi. V krimskem odseku je bil sovražnik v ozemlju Chersona potisnjen nazaj, pri čemer smo dobili mnogo ujetnikov. k

Politične vesti.

== Nemški oficirji in socijalisti. Berlinska »Freiheit« poroča, da se je v zadnjem času prišlo veliko število ljudi za vstop v neodvisno socijalistično stranko. Natančne informacije s strani stranke pa so dokazale, da je večina novih priključencev iz vrst bivših oficirjev, ki ne morejo biti sprejeti v socijalistično stranko.

== Boljševiški denar za angleško časopisje. Angleška admiraliteta priobčuje vsebino tajnih brezžičnih brzojav med rusko sovjetsko vlado in njenimi zastopniki v inozemstvu. Kompromitiranih je več angleških politikov. Tud socijalistični dnevnik »Daily Herald« je zapleten v to afero. Bivši ruski poslanik v Londonu Litvinov je brzojavil Čičarinu, da podpisano »Daily Herald« iz lastnega nabira so-

vjetsko politiko in da naj dobi zato 50.000 frankov začasne podpore iz ruskega zunanjega ministrstva. Izdajatelj lista Lansburg odločno zanika prejem kake podpore.

== Trockij v Nemčiji. »Times« priobčuje par posameznosti o Trockeja obisku v Nemčiji. Trockij je sklenil z z nemško vlado pogodbo, na podlagi katere mora Nemčija preskrbeti Rusiji municijo, ki jo je plačala Rusija z biseri carske krone. Nemčija pa se je s svoje strani zavezala, da bo preprečila prevoz ententne municije na Poljsko.

== Gdansk, Poljaki in antanta. Agencija Havas poroča, da je angleški poslanik v Parizu izročil Mille-

George in Giolitti Gdansk Poljakom. Z ozirom na to noto se je vršila konferenca antantnih poslanikov, na kateri se je sklenilo, da se sporoci antentnemu zastopniku v Gdanskem Sir Reginald Towerju, naj zagotovi prevoz vojnega materijala čez Gdansko na Poljsko.

== Zloglasni italijanski nacionalist Federzoni je došel v Dalmacijo, kjer bo »proučeval« dalmatinsko vprašanje.

== Italijansko - albanska pogajanja v Rimu. »Popolo Romano« poroča, da se bodo začela v prihodnjih dneh italijansko - albanska pogajanja za sklep medsebojne trgovske, pomorske in politične pogodbe. Albanija bo morala plačati vse stroške, ki jih je imela Italija pri grajenju železnice, hiš in drugih stavb. Vzpostavila se bo direktna zveza med Valono in Brindisijem. Italija pa bo dala Albancem na razpolago večje število italijanskih tehnikov in strokovnjakov.

== Na Reki vkrcavajo municijo za Albanijo. Zagreb, 27. avgusta. »Domovina« poroča iz Bakra: Včeraj so na Reki natovorili italijanski vojaki na parobrod »Krin« velike množice municije in okrog 150.000 kg smodnika, namenjeno za Albanijo. O polnoči je odplul parnik iz reške luke v neko albansko pristanišče.

== Italijani pošiljajo vojni materijal za Madžarsko. Zagreb, 27. avgusta. »Domovina« poroča, da je dospelo večeraj v Zagreb 200 vagonov italijanske municije, namenjene za Madžarsko.

== Komunistična doslednost. Ko se je regent Aleksander povodom svojega poseta v Hrvaški in Sloveniji vozil mimo Broda na Savi, ga je na kolodvoru v imenu občine pozdravil tudi ondotni župan Stepan Bubič, ki je bil izvoljen na komunističnem programu. Izvrševalni odbor komunistične stranke ga je radi tega postavil pred strankino sodišče in imenoval za predsednika tega sodišča sedanjega beogradskega župana Filipa Filipovića. Po izvršeni preiskavi je strankino sodišče pod predsedstvom Filipa Filipovića izključilo Bubiča iz komunistične stranke, češ da se je ogrešil proti stranknim načelom s tem, da je, vršec svoje županske dolžnosti in izpolnjuje svoje priprave, žel pozdravit regenta. To se je zgodilo 24. t. m. Dne 25. t. m. pa je predsednik tega sodišča, ki je kaznoval Bubiča z izključenjem iz stranke, Filip Filipovič kot beogradskega župana položil prisego vernosti in zvestobe kralju Petru in regentu Aleksandru, storil torej isto, radi česar je bil kaznovan Bubič. Komunistična dolednost.

== Demisija dalmatinskega predsednika. Iz Splita javljajo, da demisija predsednika dr. Krstelja ni sprejeta in da ostane v Dalmaciji stara vlada z ozirom na naš zunanji položaj.

== Končni izid občinskih volitev v Srbiji. »Politik« poroča, da so se občinske volitve v Srbiji končale z nastopnim izidom: radikalcii o dobili 594 občin, demokrati 574, neopredeljeni 150, poljedelci 68, komunisti 87, liberalci 35, sporazumna lista demokratov in radikalcev 32, republikanci 2 občini. (LDU.)

== Ministrski svet. Beograd, 27. avgusta. Predvečernjim se je vršil ministrski svet, ki se je bavil z raznimi vprašanji. Odboril je odredbo ministrstva notranjih zadev, s katero se poveri staremu občinskemu zastopu beogradske mestne uprave, da se nadalje vodi občinske posle. — Odboril se je nadalje predlog ministra za prosveto in vere Svetozarja Pribečevića o ustanovitvi visoke pedagogske šole, katero bodo posejali učitelji, ki so svoje študije dokončali z odliko. Ta šola bo obsegala tri letnike. Istotako je odboril ministrski svet predlog o ustanovitvi pravoslavne - teološke fakultete v Zagrebu. Nadalje je pozval ministrski svet našega zunanjega ministra dr. Trumbića, da se do 1. septembra vrne v Beograd in prevzame svoj resort.

== Svetovna konferenca zamorcev je sklenila, da se sežida poleg Bele hiše v Washingtonu Črna hiša, kjer bo sedež začasnega afriškega predsedstva.

Neodrešena domovina.

== Šole v tolminskem glavarstvu. Lansko šolsko leto je bilo na Tolminkem otvorenih 71 šol s 85 učitelji in učiteljicami, učencev je bilo 5958. Osem šol ni bilo mogoče odpreti, ker ni učiteljev. Nedostaja jih 20. Na čipkarski šoli v Cerknem je bilo okoli 30 učenek. Slovensko učiteljstvo v Tolmini je obiskovalo 88 učencev. Otroški vrtec v Tolmini je štel 30 otrok. Tako pravi italijansko poročilo, ki dostavlja, da so šolska poslopja radi vojne mnogo trpela in da bo treba še mnogo dela, predno bodo šole zopet v normalnih razmerah. — Do normalnih razmer morejo priti slovenske šole na Tolminkem šele po odhodu Italijanov.

== Gosp. Makso Cotič, glavni urednik »Edinosti«, osumljen in aretiran, ker je govoril slovenski. V soboto, po 11. uri dopoldan je prišlo v uredništvo »Edinosti« nekaj finančnih stražnikov in par policistov po nekega reporterja, češ, da je zapleten v neko tihotapsko zadevo. Uslužbenec je moral s stražniki. Predno je odšel, je stopil do g. Cotiča in rekel, da mora z njimi. Govoril je seveda slovensko in g. Cotič pa je vprašal po slovensko, kaj je pravzaprav. Brigadir je to poslušal in kar naenkrat velel g. Cotiču: Vi morate z nami, vaše vedenje je sumljivo. Moral je z njimi. V uradu so mu rekli, da je sum proti njemu upravičen, ker je v navzočnosti italijanskih finančnih stražnikov govoril slovensko s uslužbencem. Od tam so ga

poslali na poveljstvo v ulici Sanitā, kjer so ga končno izpustili. Držali so ga 8 in pol ure. Torej niti v lastnem domu se ne sme več govoriti slovensko, ako je slučajno navzoč kak italijanski stražnik! Res, vedno lepša je italijanska svoboda!

— **Odkod smodnik?** Z Vipavskega poročajo, da so aretirali v Platin pri Vipavi župnika Janka Majerhoferja (koroškega Slovenca) in ga gnali kakor razbojnika uklenjenega v Ajdovščino in od tam z vlakom v Trst. Dne 22. t. m. so slovesno blagoslovili kip s. Jezusovega in so fantje streljali s topiči v prčo stražnikov, ki so spremljali procesijo. Sedaj so iztaknili iz tega velik delikt in nastalo je pereče vprašanje: odkod smodnik? Zato je bil aretiran župnik Majerhofer.

Iz naše kraljevine.

— **Obsojeni komunisti.** Dne 26. avgusta je bila proglašena obsodba

Razstava hrvatskega „Radiša“ v Zagrebu.

Zagreb, 27. avgusta. Hrvatski „Radiša“ se je ustanovil pred 15 leti kot mala podpora obrti. Razvil se je lepe po vojni ter razgledni svoje področje na vse dele naše kraljevine, tako na gospodarskem kakor tudi kulturno-prosvetnem polju. — „Radiša“ pomenja propagando dela v vseh smereh, ne oziroma se za strankarsko pripadnost svojih delavcev. Za razstavo „Radiša“ je vladalo veliko zanimanje še pred otvoritvijo po celi provinciji, kjer se morda intencije te organizacije bolje razume nego v mestu. Že lanskoletna razstava je rodila lep uspeh, pol milijona kron, od teh do 300 tisoč kron doneskov z dežele. Za letošne pričakuje štiri do petkrat večji uspeh.

Organizacija „Radiša“ razteza svoje delovanje na sledeča polja: izobrazbo in zameščenje zadostnega števila obrtnih učencev, podpiranje izučeni učencev, mladih trgovcev in obrtnikov, ne samo z nasveti, marveč tudi materialno. „Radiša“ organizira razstave, sklicuje ankete, podpira izume in agilne moči vseh interesiranih krogov, skrbi za redno izvajanje in oddajo obrtnih proizvodov, organizira se ne organizirane, podpira talente in obrača osobito skrb prometu tujece, zavzema se za obrtniške in industrijske begunce iz zasedenega ozemlja itd., vse to pa brez pomoči s strani države in le s privatnih virov. „Radiša“ zbira denar za podporo manjdiranim in skrbi tako za bodočnost naše trgovine.

Dne 19. avgusta se je otvorila v Zagrebu svečano razstava „Radiša“. Tu je razstavljeno vse, kar premore naša narodna obrt in industrija. Razmeščena je razstava na štirih krajih. Prvi del razstave se nahaja v umetniškem paviljonu, kjer je razstavljena narodna umetnost: tekstilni proizvodi, narodne noše, lesorezbe, umetno strugarstvo, keramika, kovinski izdelki itd. Drugi del je nameščen v vseučilišču. Obsega: industrijo, pomorstvo, šolstvo, filatelijo, higijsne izdelke itd. Tretji del je nastanjen v samostanu mikosrdnih sestara ter obsega po večini mizarske izdelke. Četrti del obsega oddelke za trgovino in industrijo, izdelke naših invalidov, poljedelcev itd.

Največjo pozornost vzbujala oddelki za narodno vezennino in umetniškem pavi-

ljonu, kjer so posamezne organizacije zbrale dela iz vseh naših pokrajin. Osobito se odlikujejo po svoji lepoti izdelki iz Bosne, posebno haremski, Dalmacije, Slavonije, Like, okraja Petrinja, kjer smoteno dviga to umetnost in obrt že 12 let posebna organizacija. — V posebni sobi so izstavljeni čelo - slovaški in ukrajinski izdelki. — V pritličju umetniškega paviljona so razstavili tudi Slovenci svoja dela, ne samo tekstilna, marveč tudi umetno - obrtna in industrijska, iz katerih je razvidna bogata produktivnost slovenskega dela naše domovine. Bogat je oddelk s tekstilnimi izdelki iz Idrije. Pri teh proizvodih so Slovenci spojili praktično narodne motive z modernimi. Pohvalno se izraža hrvatska publika tudi o slovenskih industrijskih izdelkih, ki bodo v najkrajšem času lahko konkurirali tako glede cene, kakor glede solidnosti z avstrijskimi izdelki. Med to industrijo šteje osobito slamičarska, kožarska, tapetniška in hišna industrija. Veliko pozornost vzbujala tudi železna industrija iz Borovca s svojimi puškami. V tem oddelku so razstavljali tudi keramični, električni, strgarski in drugi izdelki, poleg njih pa par slik slovenskih umetnikov Gasparija, Smrekarja in Klemenčiča. — Od ostalih razstavljenih proizvodov se zlasti odlikujejo izdelki primorskih bratov glede pomorstva iz česar je jasno razvidno, da je naš narod že od nekdaj ob morju doma in da ta panoga ni nastala morda šele v zadnjih letih. To je nov dokaz za naše pravice do morja in dežel ob njem, čeprav si želi italijanski pohlep odtrgati nam ta biser z narodnega telesa.

Razstava „Radiša“ je otvorjena do 3. septembra. Poleg razstave se vrše v tem času razne ankete, predavanja o kulturnih zadevah, higijeni, poljedelstvu, o socialnih in drugih vprašanjih. Prirejajo se sportne in sokolske prireditve, vrše narodni plesi ter prirejajo poučne in zabavne kinopredstave. Dne 20. avgusta je pričel tu šahovski turnir, ki traja do 29. avgusta. Dne 28. avgusta igra znani slovenski šahist profesor dr. Vidmar simultansko igro z 20 igralci. Poleg tega uprizarja „Radiša“ še celo vrsto drugih prireditev.

— **Kongres jugoslovenskih lekar-narjev** se vrši v dne 6. do 8. septembra v Zagrebu.

— **Igralska šola v Zagrebu.** Za ravnatelja nove igralske šole v Zagrebu je imenoval hrvatski ban g. pisatelja prof. dr. Branimira Viznerja-Livadića.

— **Odkritje spominske plošče** pesniku Avg. Harambašiću. Društvo „Braće hrvatske zmačajke“ odkrije dne 19. septembra v Donjem Miholcu na rojstni hiši pesnika in pisatelja Avg. Harambašića spominsko ploščo.

ima izliti na njihove glave, in sklenil sem podati simulirano izpoved, samo da se rešijo priče in namesto teh navesti imena takih, ki so na varnem izven meje in torej brez skrbi pred avstrijskim preganjanjem. Tako sem pooblastil branitelja, da izpove v mojem imenu, da se smatram krivega vseh zločinov, katerih sem obtožen, in tako sem se ujemal popolnoma z njegovo živo željo; saj radi tega me je bil poklical eno uro pred razpravo. Branitelj je bil prepričan, da sem mu razkril vso čisto resnico o obsežni izrednostistični organizaciji v Trstu. Z veliko svečanostjo je čital popoldne pri razpravi vse, kar si je bil zabeležil, tako da so sodniki in izvedenci kar strmeli. Eden izmed njih me je nenaodoma vprašal: Kaj veste o Titzu? Pogledal sem branitelja. Kdo drugi je mogel omeniti to ime kakemu članu sodnega dvora, ako ne moj branitelj, ki edini je vedel, da je v nekem mojem zapisku zabeleženo Titzevo ime, in kateremu sem na vprašanje povedal o Titzu, njegovem mišljenju in nadah, ko sem še sodil, da morem govoriti z braniteljem kakor grešnik s spovednikom. Ker so le še šli v me z vprašanji o Titzu, je posegel vmes branitelj dr. Pegan sam z mnogo pomembno gesto čes, naj puste mene, Mrachiga, v miru, vem že vse jaz, branitelj. Tako sem bil še bolj prepričan o njegovem skrivnem ovadstvu. . . .

Mrachig je bil obsojen na smrt ali na ukaz nadvojvode Evgena se smrtna obsodba ni izvršila. Iz kaznišnice v Karlaui pri Gradcu je bil izpuščen 4. novembra 1918. Kako vrliga branitelja je imel v dr. Peganu, je iz navedenega lepo razvidno.

— **Učitelje za mladoletne kaz-nence** v Ljubljani in Novem mestu namerava nastavitvi proti primerni nagradi višji šolski svet, in sicer enega za jetnišnico v Ljubljani, enega pa v Novem mestu.

— **Primankljaj v Zadru.** Iz Stražišča pri Kranju nam pišejo: V »Sitarški in žimarski zadrugi«, katere načelnik je kaplan I. Anžič, so prišli na sled precejšnjim nerednostim. Govore o primankljaju 80.000 kron, ki pa je baje že pokrit. Vrš se sedaj revizija knjig. Pravijo, da bo imelo posla s stvarjo tudi sodišče. Nadzornik v Zadru je šmar-tenski župnik A. Sarc.

— **Državni veselilni davek.** Z naredbo delegacije ministrstva financ z dne 14. maja 1920, št. B II 531-6, se je pod točko 1. določilo, da je prošnje za oprostitev od takse na vstopnice (državni veselilni davek) vložiti pri organu, kateremu je naznaniti prireditve in ki naj jih potem službenim potem predloži ministrstvu za finance. Kdaj je vložiti te prošnje, ni določeno niti v takozvanem zakonu, niti v »Pravilniku«. Finančno minist-rstvo je pa v zadnjem času več prošenj za oprostitev, ki so bile v zmislu citirane naredbe delegacije vložene na pravem mestu in pred prireditvijo, zavrnilo, češ, da so ji šele po prireditvi dospele, v minist-rstvo. Ker se vlagajo prošnje dostikrat zadnji trenutek in delegacija naravno ne more prevzeti nobene odgovornosti, da bi vsako še »pravočasno« spravila naprej, ker dalje delegacija v lastnem delokrogu ne more določiti peremtoričnega roka, do katerega naj bodo prošnje vložene, je uvodoma omenjena naredba ne vzdržljiva in se je razveljavila. Prireditelji se torej opozarjajo, da naj pošiljajo v prihodnje dotične prošnje naravnost na »Ministrstvo finansija, generalna direkcija posrednih porezov«, v Beograd, to pa tako pravočasno, da pridejo tja še predno se vrši prireditve. Prošnjam je priložiti potrdila pristojnih oblastev, da se zabave itd. prirejajo zares v namene, ki oprostitev po tarifi postavki 99 a srbskega zakona o taksah opravičujejo.

— **Povratek iz Sibirije.** Kakor smo že poročali, je pretekli teden prispel v Gruz angliški transportni parnik, ki je pripeljal v domovino del jugoslovenskih vojakov, ki so bili v Sibiriji v ruskem ujetništvu. Na ladji je bilo 112 oficirjev, 1103 voja-ki, 73 oficirskih žen z deco in 411 beguncev. Med temi je bilo 15 Slo-vencev.

— **Očistite glavno Ljubljanično strugo!** Ta struga je sedaj čez in čez zaraščena z visoko in gosto travo, tako da zastaja v nji smradljiva vo-da iz cestnih in hišnih kanalov. Iz higijeničnih ozirov naj se kanal takoj očisti in trava odstrani, da se odtok teh smradljivih fekalij pospeši. Zato bi bilo pa treba, da se tudi zatvor-nica na Krakovskem nasipu vsaj en-krat na teden odpre in kanal splakne.

— **Dovažanje domačega stavb-nega materiala.** Iz Podpeč se je pričel dovažati v Ljubljano pesek in lomljeni kamen za nove stavbe. In sicer v čolnih po Ljubljani. Sklada se v »malem pristanišču« na Trnov-skem pristanu.

— **Amnestija.** Vsled proglašene amnestije je bilo iz mariborskih zaporov izpuščenih 56 kaznjencev.

— **Izpraznjena vojaška bolnica.** Iz Maribora nam poročajo: Danes se je pričelo izpraznjevanje poslopja vojaške bolnišnice, kjer se nastane težka artiljerija. V dosedanjih artiljerijski vojašnici se nastani podčastniška šola. Vojaška bolnišnica se preseli v prejšnjo garnizijsko bolnišnico. Preselitev, oziroma utešitve vojaške bolnišnice pomenja težak udarec tudi za civilno prebivalstvo, ker so se doslej gotovi bolniki sprejemali tudi v vojaški bolnišnici, kar odslej vsled utesnitve prostora ne bo mogoče.

— **Tobačni trafiki v Rajhenburgu** št. 18 in št. 97 sta do 20. septembra 1920 potom javnega natečaja razpi-sani. Enoletni kosmatni dobiček je znašal 14.613 K. Položiti se mora, preden se ponudba izroči, 1400 kron jamščine.

— **Novi mešani vlaki med Ma-riborom in Št. Iljem.** Med Mariborom in Št. Iljem se uvedejo z dnem 29. avgusta sledeči mešani vlaki: odhod iz Maribora v Št. Ilj vlak št. 50 ob 6. uri 30 minut, vlak št. 812 ob 13. uri 52 minut; odhod iz Št. Ilja vlak št. 35 ob 7. uri 11 minut in vlak št. 815 ob 14. uri 45 minut. Oba

vlaka bosta sprejemala tudi tovore. Vožnja traja 20 minut.

— **V Celovcu** so te dni stavkali mizarski pomočniki. Stavka se je končala na ta način, da so se pomočniki izselili v Jugoslavijo. Da, da — Austria est in orbis ultima.

— **Gozd pod Obirjem** opustošen. Pod Obirjem v okolici Hofmannove planine se suše vse smreke, niti ena ni več zdrava. Očividno jih je napadel lobadar. V nevarnosti so vsi sosedni gozdovi, vkljub temu pa gozdarska oblast nič ne ukrene, da bi preprečila nadaljno širjenje lobadarja. Kje so gozdarji?

— **Pozivljamo vse dijak** iz zase-denega ozemlja visoko- in srednješolce, kakor tudi one meščanskih in drugih šol, ki nameravajo študirati v prihodnjem šolskem letu, kjerakoli-bodi v Jugoslaviji, kakor tudi v ino-zemstvu, da nam pošljejo čimprej na-črtne osebnostne in imovinske podatke. Centralni odbor »Udruženja jugoslov. akademske omladine iz Primorja«, Pražakova ul. 3, I. nadst.

— **Christofov zasebni učni zavod** v Ljubljani, Domobrnska cesta 7, vpisuje vsak dan popoldne in popoldne. — Dnevni in večerni tečaj. — Naj-starejši in najbolj obiskovani učni zavod te vrste v Sloveniji. — Priče-tek šolskega leta dne 1. oktobra 1920 ob 8. zjutraj.

Kultura.

— **Gostovanje znane ruske dram-ske družbe.** Naše občinstvo bo imelo 1. septembra t. l. priloiko, videti v kraljevskem dramskem gledališču odlične ruske dramske igralce, ki na svoji svetovni turneji posetijo tudi Ljublja-no ter prirede tri, oziroma pet dram-skih večerov najznamenitejših pisat-eljev. Ravnatelj družbe je znani režiser moskovskega državnega gledališ-ča g. M. J. Muratov, impresarij pa znači publicist S. el Syrry, lastnik in urednik »Talalac«. Družba je gostovala s kolosalnim uspehom na vseh svetov-nih odrih kakor tudi v Beogradu, Sa-rajevu in Zagrebu. Iz Ljubljane odide družba v Prago, Berlin in Curih. Za vojne je prirejela nešteto dobrodel-nih predstav v korist naših bratov Sr-bov ter jih tako v težkih časih moral-no in gmotno podpirala. Dolžnost naša je torej, da se jim sedaj oddolžimo za prejšnjo požrtvovalnost teh odličnih umetnikov z obilnim posetom. — Prva predstava se vrši 1. septembra. Vpri-zori se »Pygmalion« od B. Shawa. Po-drobnosti bodo pravočasno javljene potom časopisov in lepakov. Vse kri-tike so se glasno izjavile zelo las-kavo o umetnosti teh igralcev. Prepri-čani smo, da naše občinstvo ne bo za-mudilo priložnosti, spoznati prvovrst-ne ruske umetnike. Najtopleje priporo-čamo to družbo. Nadejamo se, da Ljub-ljana ne bo zaostala za Beogradom, Zagrebom in Sarajevom ter da bo do-kazala, da zna ceniti te velike slovan-ske umetnike. Kdor potrebuje pojasnil, naj se obrne na impresarija S. al Syrrya v hotelu Slon, soba št. 64, ki vodi turnejo, ne da bi imel pri tem osebnih dobičkov, ampak le iz na-klonjenosti do umetnosti.

— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** priredi v tekočem letu še na-

slednje prireditve: dne 20. septembra v Unioni II. Komorni večer kvarteta Zilka, dne 11. oktobra v Unioni vo-kalni koncert, dne 13. novembra v Na-rodnom domu zabavni večer v prid fondu za izdajo novih skladb, dne 31. decembra v Narodnem domu občinski družinski Silvestrov večer.

— **Ga. Gusti Danilo-Cerarjeva,** dolgoletna naša igralka, se je po šest-letni odsotnosti te dni vrnila iz Ameri-ke. Poskušala je z diletanti prirejati slovenske predstave, a poskus se ni vzdržal; na to je v Novem Jorku pela slovenske narodne pesmi za gramo-fone, delovala pri raznih dramat-skih prireditvah in se končno posve-tila kinematografskemu filmovanju. Vrnivša se v domovino, hoče gostovati v Ljubljani in na drugih jugosloven-skih odrih.

— **»Popotnik«, pedagoški in znan-stven list.** V št. 7.—9. prinaša sledečo vsebino: Razprave. 1. Andrej Rapač: Vzgoja v simfoniji življenja in vzgojni moment pri pouku z ozirom na našo državo. 2. Dr. Ivan Lah: Kako se je izvedel prepoved češkega šolstva. Iz šolskega dela: 1. Drago Hude: Pouk v naravi. 2. Pavel Fiere: Iz smernic za podrobni učni načrt. 3. Zofija Okorn: Metodno postopanje pri pismenem odštevanju. Telesna vzgoja. 1. dr. Lju-devit Pivko: Telesne vaje ženske de-ce. Razgled. A. Slovstvo. El. Gangli: Zbrani spisi za mladino. VI. (Pav. Fiere). — F. Jeran: Osnovni pojmi opti-ne geometrije. (Dr. S. Dolar). — A. Kosi: Pravila o lepem vedenju. (F.) C. To in ono. Nemščina in srbohrvaščina. (Fr. Erjavec). — Tvorcnica učil. — Dr. Fr. Dergane: Filozofski slovar. (Dalje). — Obvestilo uredništva.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. avgusta 1920.

— **Maršal Joffre na potu skozi Ljubljano.** Včeraj zvečer se je peljal z ekspresnim vlakom skozi Ljubljano na povratku iz Bukarešte in Beogra-da francoski maršal Joffre, zmagovalec v bitki ob Marni leta 1914. Na kolodvoru ga je pozdravil zastop-nik dravske divizijske oblasti. Dežel-na vlada ni bila, kolikor smo informirani, zastopana na kolodvoru. Zakaj, ne vemo, najbrže ni bila, kakor je to pri nas običaj, informirana, sicer bi menda pač imela toliko takta, da bi poslala na kolodvor svojega zastop-nika pozdravit v imenu Slovenije glasovitega francoskega vojsko-vodjo.

— **Naš poslanik v Pragi** gosp. Ivan Hribar se je vrnil včeraj z letovišča v hrvatskem Primorju v Ljubljano. Ostane še dva tedna na oddihu v svojem Tuskulu v Cerkljah, nakar se vrne zopet v Prago.

— **Število volitev v Ljubljani.** Volilni imenik za občinske volitve v Ljubljani je v glavnem dokončan. Vseh volitev bi bilo 25.419, in sicer 10.861 moških, 14.558 pa ženskih. To so točni podatki, iz katerih je raz-vidno, da bi bilo po nevidiranem vo-lilnem redu okrog 4000 več volilk kakor volitev. V mestni občini bi torej odločevala ženske.

— **Vlada — latinica in cirilica.** Zagrebški »Hrvat« javlja, da je predložil ministrski predsednik dr. Ves-nič ministrskemu svetu načrt nare-dbe, s katero se odreja, da morajo biti napisi na vseh javnih poslopih, uradih, železnicah, parobrodih in ce-stah, nadalje vsi ulični in krajevni napisi sestavljeni v cirilici in latinici. Prednost latinice pred cirilico in na-robe ima odločiti dosedanjí krajevni običaj in vporaba. Nimamo nič proti cirilici, nasprotno, simpatična nam je, ker je naše narodno pismo in ker stojimo na stališču, da bi moral znati prav vsak Jugosloven tako latinico kakor cirilico, vendar se nam zdi, da

bi imel ministrski svet sto in sto nu-jnejših in potrebnjših stvari za reše-vati, kakor ubijati dragoceni čas s takšnimi podrejenimi malenkostimi zadevicami, kakršno je vprašanje po-polne enakopravnosti latinskih in ci-rilskih pismenk.

— **Naši novci so jim dobri!** Kle-rikalci so uprizorili besno gonjo proti sokolstvu in naprednemu življu, toda naš denar pa jim je vendar do-brodošel. Na Viču v nedeljo blagoslo-ve orlovsko zastavo. V to svrho na-birajo po Viču in v Rožni dolini daro-ve. Nič nimamo proti temu, ako na-birajo pri svojih ljudeh, nesramnost pa je, ako pritiskajo pridno kljube pri ljudeh, ki so notorični naprednjaki in včlanjeni pri Sokolu. Smo bili vselej za toleranco in znosljivost, vzpričo najnovejše klerikalne propagande proti Sokolu pa pravimo: Vrzite vsiljivce čez prag.

— **Dalmatinski Sokol na zletu** v Mariboru. Dne 26. avgusta je iz Splita odpotovalo številno odpo-slanstvo Sokolov in Sokolic na so-kolski zlet v Maribor.

— **Kako je branil dr. Pegan** italijanske irredentista Mrachig-a. Pri razpravi je branitelj dr. Pegan šele na koncu ponavljal, kar mu je sugeriral Mrachig, da bi bil obsojen kot sokrivec in ne kot provzročitelj kamplota Mrachig pravi, da je storil »branitelj« to naj-brže vsled tega, da je opravičil par tisoč kron svojega zaslužka, že na-rej zahtevane. Tekom razprave je povedal dr. Pegan Mrachigu, ka-terega se je sicer ogibal med raz-pravo, da se je venturiral misel, da se obtožilo vse priče v njegovem procesu. Misli sem v tem trenotku marsikaj o svojem branitelju in nje-govem čudnem obračanju in začel sem trepetati. Popoldne ob 2. me je nenadoma pozval. Dotle sem premišljeval, kaj storiti napram pri-čam, da preprečim nevihto, ki se

— **Sokolski zlet v Št. Vidu** nad Ljubljano. Ljubljanskega okrožja so-kolske župe Ljubljana I. Dne 5. sep-tembra t. l. slave ljubljanska in okoliš-ka sokolska društva župe Ljubljana I. svoj skupen praznik v Št. Vidu. Predsedstvo župe je izbralo za to sla-ve Št. Vid. Krajevne nepravilike, ki jih provzročajo društva tamošnji javni in drugi faktorji in s katerimi se ima boriti šentvidski Sokol za svoj napredek, zahtevajo, da se udeležba okoliš-ka društva te prireditve in vlijejo šent-vidskemu Sokolu v čašo neumornega dela tudi nekaj navdušenja za nadalj-njo uspešno sokolovanje v šentviški okolici. Napadom z večih strani, od ka-terih veje še vedno srednjeveški duh, šentviški Sokol ni klonil, nasprotno skuša razgati za vedno temo, zroč v lepo dostojnejšo bodočnost, prosto strasti, ki jih sejejo njegovi nasprot-niki med dobro in pošteno šentvidsko ljudstvo.

Bratje, izven Št. Vda! Četudi preočloženi s sokolskim delom doma in drugod, dokazite Št. Vidu, kođer je stekla pred leti zibelka nam nasprot-ne orlovsko organizacije, da ni popol-nosti nad sokolsko popolnost. Bodi to dan naše skupne manifestacije za ne-minljiva in večna sokolska gesla. Zdravo!

— **Ribniško sokolsko okrožje** pri-redi dne 5. septembra v Ribnici svoj dan naraščaja, spojen z nastom doma-čega društva. Udeležba naraščaja je obvezna za celo okrožje. Po telovadbi ljudska zabava.

— **»Sokol«** v Brezicah priredi v nedeljo, 5. septembra t. l. na vrtu Na-rodnega doma v Brezicah javno telo-vadbo. Po telovadbi ljudska veselica. Narodno občinstvo iz Brezic in okolice naj z obilno udeležbo dokaže, da ve ce-niti sokolsko delo. K udeležbi so vab-ljena tudi sosedna bratska društva. — Odbor.

— **Z Blok.** Dne 22. avgusta se je vr-šila na Blokah ustanovitve »telovad-nega odseka Sokolov« z veselic. Kljub pritisku od gotove strani in slabe-mu vremenu je bila udeležba nadvse pričakovanje zelo velika. Zastopana so bila bratska društva iz Vel. Lašč, Ribnice, Sodražice, Loškega potoka, Cerknice in Starega trga. Telovadba je bila vzorna in disciplinirana in je posebno Bločanom dobro ugajala. Po-sebno dobra je bila pa na drugo in nastop naraščaja iz Vel. Lašč in Cer-knice je pridobil mladino za se. Po telo-vadbi je imel brat Pucelj iz Vel. Lašč času in kraju primeren nagovor in je večini udeležnikov govoril iz srca. Po oficelnemu sporodu se je je vršila ve-selica na vrtu g. J. Lavrič. Čisti do-biček znaša K 12.000 v prid novonast-vojenemu odseku. Da je dobiček tako velik, se je zahvaliti požrtvovalnosti par domačinov in gostov, ki so s pre-plačili prispevali. Posebna zahvala gre pa tudi g. lesnim trgovcem iz Loške doline, ki so darovali žaganje in tra-me kakor tudi poverljivstvu za agrar-ne reforme. Deske in hrami se bodo shranili za napravo društvenega domu!

Griža in kako se jo obvarujemo.

Griža je nalezljiva bolezen, katero povzročujejo bakterije. Pojavi se največ-krat z bolečinami v trebuhu in močno dris-ko. Človeški odpadki so pričetkom brez vsakih izvanrednih primesi, čez nekaj dni se pa pojavi v odpadkih sluzasta tvarina, katera postane ali takoj ali čez nekaj dni več ali manj pomešana s krvjo. Vzrok sluzi in krvi v blatu so obširna ulijesa v debelem črevesu. Driska trpi skoro do

dva tedna; bolnik mora iti dnevno 20 do 40krat na stran.

Pri griži je v prvi vrsti potrebno, da se bolniku uredi hrana. Uživati mora samo tekočo hrano, katera donosa njegove-mu oslabljenemu telesu dovolj moči. To so: krepke juhe, lahka močnata jedila, cacao, čokolada. Varovati se mora pa vseh težkih jedil, vseh jedil in pljač, ka-tera vsebujejo kislino, sadja in vseh moč-

ali dišav; tudi jajca niso priporočljiva. Kot pijačo naj se daje bolnikom lahke čaje z malo količino konjaka. Na trebuh naj se jim poklada tople obkladke.

V vsakem slučaju naj se po pokliče k bolniku zdravnik, kateri bo najbolje vedel razsoditi, kako in s kom se ga mora hraniti in lečiti. Ker je griza nalezljiva, bolezni je pa v prvi vrsti potrebno, da se vsakdo uvaruje okuženja z povzročevalci grize. V to svrhu se priporoča vsakemu sledeče:

Vsakdo mora paziti na kolikor močnejše osebno snago. Osebito naj si vsakdo vsaj predno začne jesti dobro umije roke, istotako naj se umivajo roke redno ko se pride iz stranišča. Varovati se moramo tudi na ta način, da ne uživamo nobenih jedil, na katerih se drže povzročitelji grize. V prvi vrsti je omeniti tukaj sadje in salata.

Nikdo naj ne zahaja v tako hiše, kjer se nahaja kak bolnik ki trpi za grizo kajti, vsako tako hišo se mora smatrati celo za okuženo.

Ako pa kdo oboli za grizo, se ga mora takoj izolirati tako, da ne more nihče priti z njim v dotiko, kakor samo oseba, katera mu streže. Da tudi ta oseba ne oboli, mora ista z največjo skrbnostjo paziti na to, da ima vedno snažne roke in snažno obleko. Predno zapusti bolniško sobo, se mora roke dobro v razkuževalni tekočini umiti in sleči vrhno obleko, v kateri streže bolniku. Vse predmete, kateri

pridejo z bolnikom v dotiko, se mora takoj po uporabi dobro razkužiti in sicer trde predmete naj se prekuha, perilo in obleko naj se pa položi pred pranjem za več ur v razkuževalno tekočino.

Ker se nahajajo povzročitelji grize v človeškem blatu, je treba vedno blato pred izlivom v stranišče dobro razkužiti na ta način, da se mu primeša apnena voda ali pa kaka druga močna razkuževalna raztopina. Bolnikovo sobo se mora vedno snaziti in večkrat izmesti vse predmete v njej z razkuževalno tekočino. Istotako je treba stranišče vedno snaziti in izmisti z razkuževalno tekočino. V stranišče naj se vlije vsak dan par skafov apnene vode. Osebito stanovalcem okužene hiše se mora priporočati, da uživajo samo prekuhana jedila in ako nimajo popolnoma neoporečne vode na razpolago, da pijejo samo rekuhano vodo.

Kadar bolnik ozdravi, se mora vse predmete, kateri so prišli z njim v dotiko, bolniško sobo in stranišče še enkrat dobro razkužiti.

Razkuževalne snovi si pripravimo na sledeči način: 1. Apnena voda. En del živega apna se zmeša s štirimi deli vode. 2. Karbolova ali lizolova voda. Na en liter vode se dobro zmeša 50 gramov lizola ali karbola.

Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro v Ljubljani, dne 26. avgusta 1920.

Sanitarni šef: Dr. Oražen.

Narodna obrana.

— Podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Borovnici je priredila v nedeljo, dne 18. julija vrtno veselico. Občinstvo iz okolice, posebno iz Ljubljane, se je odzvalo povabilu v velikem številu. Gmotni uspeh je bil naravnost sijajen. Odbor je poslal čiste dobijka K 16.044 glavni družbi. Za tako lep uspeh se imamo v prvi vrsti zahvali narodnemu ženstvu, ki je sodelovalo pri sotorih, potem za sodelovanje pevskemu društvu »Slavec« in godbi »Zveze jugoslovenskih železni-

čarjevc. Vsa čast in hvala lesnim trgovcem, ki so dali les brezplačno na razpolago. Sploh se zahvaljujemo vsem sodelavcem in sodelavcem in občinstvu, ki so pripomogli k uspehu.

— Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala podružnica na čevljičani dan 15. avgusta svoto 3430 K. Hvala iskrena! Vrla podružnica naj bi bila vzgled drugim podružnicam! — Podružnica v Rajhenburgu je poslala zbirko 244 K mesto venca na grob pok. sodnemu nadsvetniku g. Seliščarju. Hvala!

Društvene vesti in prireditve.

— Obrtniški kongres. Občeslovensko obrtno društvo sklicuje za nedeljo dne 5. septembra ob 8. uri kongres načelnikov vseh obrtnih združenj in obrtnih društev iz Slovenije v Celju. Zborovanje se vrši v veliki dvorani Narodnega doma z obširnimi dnevnimi redom. Sklepi tega bodo obvezni za vse obrtne organizacije in je zaradi tega v lastnem interesu vseh društev, da pošljejo svoje delegate na kongres z obširnimi informacijami. Vabila so že razposlana. Ako bi katera obrtna organizacija po pomoti ali zaradi nepopolnega seznama ne dobila vabila naj to takoj prijavi Občeslovenskemu obrtnemu društvu v Celju. Vsaka zadruga in vsako društvo ima pravico do enega delegata. Po kongresu se vrši v restavracijskih prostorih Narodnega doma v počast gostov banket, ki se ga

lahko udeležijo tudi nedelegati. Za banket se je treba prijaviti pri imenovanem društvu, do 31. t. m.

— Pevsko društvo »Zarja« v Tacnu priredi dne 29. t. m. svojo prvo vrtno veselico na vrtu g. P. Koviča s petjem, srečolovom, šiljivo pošto in plesom. Vstop k veselici prost. K obilni vdeležbi vlijudno vabi Odbor.

— Abst. krožek ljub. učiteljske! Vse člane in članice krožka, v prvi vrsti one, ki so sodelovale pri slavnosti v Prekmurju, prosim, da se udeležijo sestanka v torek 31. tm. ob 10. uri dop. v glasbeni dvorani. Predmet: Prireditve na Dolenjskem. — Podpredsednik.

— Produktivna zadruga čevljarjev za Slovenijo naznanja svojim članom prodajo usnja v ponedeljek dne 29. avgusta ob 3. popoldne, Hrenova ul. 4.

Turistika in sport.

— Tekma. V nedeljo 29. avgusta 1920 ob 3. uri pop. na voj. letališču se vrši nogometna tekma med S. K. Hermes — komb. m. S. K. Slovan in S. K. Spario.

— »Jugoslovenski Filatelistički Savez« jedina zajednička organizacija jugoslovenskih filatelista poziva vse filateliste (sabiaraže maraka) diljem cijele Jugoslavije, da pristupe Savezu kao članovi (jednokratna upis-

nina K 10, članarina godišnje K 12) te preuzmu poverjenstvo, gde imade još filatelista, koji bi pristupili Savezu i onda osnuju mjesnu organizaciju Saveza. Savez pruža članovima pogodnosti nabavom maraka uz nominalne i jeftine cijene, nagradama itd. Informacije pristupnice itd. šalje tajništvo »Jugoslovenskog Filatelističkog Saveza«, Zagreb 1. pošt. pretinac 85.

Izpred sodišča.

— Zanimive razprave pred mari-borskim okrajnim sodiščem. Maribor, 27. avgusta. Danes se je vršila pred tukajšnjim okrajnim sodiščem zanimiva razprava. Poštni odpravnik Gustav Glogovšek v Vuhredu se je zaljubil tik pred poroko v neko poročeno damo, a ker ni mogel z mesečno plačo 362 K nastopati kot kavalir, je poveril iz pošte blagajne 27.000 kron. Predno so ga aretirali, je skušal pobegniti. Radi poverbe je bil pred poroto obsojen na 10 mesecev ječe. Danes je stala pred sodnijo njegova prijateljica radi nagovarjanja k begu. Lepa obtoženka je zanikala vsako krivdno in izjavila, da ona ni nagovarjala Glogovška k begu. 300 K, katere je prejel Glogovšek od nje tik pred poskušnim begom, je bil le povrnjen dolg za

sladkor, ki ga je on kupil na njeno naročilo. Glogovšek se je pri današnji razpravi obnašal tako zmeden, da je sodišče obtoženko oprostilo. Ob tej priliki je sodnik Glogovšku razlagal, da je tudi on deležen amnestije in da ga bodo te dni odpustili iz zaporov.

— Poskušni bratomor. Lovro Zemljit iz Ščavnice je poskušil pred nedavnim časom ustreliti svojega brata Petra, ki mu je pripeljal par zaušnic, ker ni hotel posoditi vole za prevoz vode. Lovro je streljal s puško v sobo, kjer se je brat nahajal, skozi okno, a k sreči ni nikogar zadel. Nato se je skril v gozdu in streljal tudi na orožnika Hermana, ki ga je hotel aretirati. Obsojen je bil na tri mesece zapore, konfiskacijo puške in 20 K globe.

Gospodarske vesti.

— g Pri popisovanju in žigosanju avstrijskih in ogrskih državnih posojil stranke za obveznice, ki so bile poslone v vinkulacijo ali pa za VIII. vojno posojilo, za katero se niso bile izdane vse obveznice, ob predpisnem roku še ne bodo imele obvezno na razpolago. V teh slučajih naj stranke mesto originalnih obveznic predlože za žigosanje in popisovanje pristojnim oblastim: 1.) za obveznice, ki so bile poslone v vinkulacijo, potrdilo blagajne, ki je obveznice prevzela; 2.) za VIII. vojno posojilo začasna priznanila, začasna potrdila itd., ki so strankam mesto originalnih obveznic izročila.

— Generalna Direkcija Carine opozarja, da mnogo že pred razglasitvijo razpisa C br. 52478 (Službene Novine z dne 21. avgusta 1920) vloženih prošelj za dovolitev uvoza zabranjenega blaga ni opremljenih s predpisanimi neumljivimi dokazi, da je bilo blago naročeno že pred 23. marcem 1920. Interesente se pozivljajo, naj predložijo take dokaze naknadno naj-

pozneje do 5. septembra t. l. neposredno generalni direkciji carine, ker se po preteku tega roka ne bo oziralo nanje.

— Dovolitev uvoza zabranjenega blaga, ki je bilo naročeno pred 23. marcem 1920. Dodatno k tozadevni notici opozarjamo dotičnike, ki so prošnje za uvoz zabranjenega blaga vložili pred objavo razglasa, objavljenega v »Službenih Novinah« št. 182, da dokaze, ki spričujejo, da je bilo blago pred 23. marcem 1920 naročeno, vpošljejo naknadno generalni direkciji carine v Beogradu in sicer v določenem roku. Na dokazila, ki bi se poslala po tem roku, se ne bo oziralo.

— Obvezni poletni tečaj na državnih podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. oktobra t. l. Za vstop v tečaj je vložiti na vodstvo podkovske šole v Ljubljani do 20. septembra t. l. prošnjo ter ji priložiti: 1.) rojstni in krstni list, 2.) domovinski list, 3.) zadnje šolsko spričevalo, 4.) učno spričevalo, 5.) ubožni list in 6.) navrstveno spričevalo. Rok za podkovski šoli

je brezplačen; učenci dobivajo reno državne podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu, skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa.

— Češki izvoz sladkorja. V meseca julija je Čehoslovaška rep. izvozila 163.116 meterskih stov. sladkorja, in sicer v Avstrijo 87.510, v Francijo 59.250, v Nemčijo 6.650, v Jugoslavijo 2.792, v Romunijo 2.450, v Italijo 1.786, ostali del pa na Poljsko, v Bolgarijo in Ameriko. (Ldu).

— Češko-ukrajinska banka. V Pragi se je osnovala češko-slovaško-ukrajinska banka s šestimi milijoni čeških kron ustanovne glavnice.

— g Premovanje goveje živine in ovac v Sloveniji v letu 1920. Letošnje leto se vršijo v Sloveniji redna ogledovanja in premovanja goveje živine v sledečih krajih: 13. sept. ob 9. v Kozjem za pomursko in murško pasmo za sodni okraj Kozje; 14. sept. ob 9. v Šmarju pri Jelšah za pomursko, za okraj Šmarje in občin St. Jurij ob j. ž.; 16. sept. ob 9. v Konjicah za pomursko in marijadvorsko pasmo za okraj Konjice; 18. sept. ob 9. v St. Lenartu v Slov. Gor. za marijadvorsko pasmo za okraj St. Lenart; 20. sept. ob 9. v Črešnovcih za simodolsko pasmo, za okraj Dol. Lenda; 21. sept. ob 9. v Murški Soboti za simodolsko pasmo, za okraj Murska Sobot; 24. sept. ob 9. v Kamniku za pingavsko pasmo, za okraj Kamnik; 25. septembra ob 9. v Podsmreki za simodolsko pasmo, za okraj Ljubljano; 27. sept. ob 9. v Novem mestu za sivo in pšenično pasmo, za Novo mesto; 28. sept. ob 11. v Zagradu za sivo in pšenično pasmo za Žužemberk; 4. okt. ob 9. pri Francišku Ksaverju za marijadvorsko pasmo za Gornji Gradec; 6. okt. ob 9. v Slovenjgradu za marijadvorsko pasmo za Slovenjgradec; 7. okt. ob 9. v Pliberku za marijadvorsko pasmo za Pliberk; 8. okt. ob 9. v Železni Kaplji za marijadvorsko pasmo za Železno Kapljo; 11. okt. ob 9. v Svetni vasi za celjansko pasmo za okraj Borovlje; 12. okt. ob 9. v St. Jakobu v Rožu za beljansko pasmo za okraj Borovlje; 13. okt. ob 11. v Bohinju za bohinjsko-pingavsko pasmo za okraj Radovljico; 14. okt. ob 9. v Lescah za pingavsko pasmo za okraj Radovljico. K premovanju se bodo pripustile sledeče živali: plemenski biki, plemenske krave, plemen-

ska mlada živina (telice in bikci) nad enim letom. Živinorejci iz pristojnega sodnega okraja naj ob zgoraj navedenih dneh in krajih priženejo svojo živino, dobro osnaženo in z živinskimi potnimi listi eno uro pred začetkom premovanja na razstavne prostore, kjer se bo takoj po skupinah (krave, biki, mlada živina) razstajala. Vsaka skupina dobi zaporedne številke in prične s številko ena. Številke se morajo razločno in vidno, najbolje s pripravnimi tablicami, označiti. Ob določenem času prične presojevalna komisija s presojanjem živine. Po dokončanem presojanju se vrši zborovanje žvinorejcev, pri katerem bo žvinorejski strokovnjak govoril o uspehu premovanja, opozarjal na dobre in slabe lastnosti živine ter na nadaljnje rejsko delo v okraju. Po zborovanju razdelitev daril. Pred končano razdelitvijo daril se razstavljene živali ne smejo odgnati iz odkazanega prostora. Lastniki obdarovanih živali se morajo z zaveznim pismom zavezati, da bodo držali obdarovane biki še najmanj eno leto, krave in mlade živine pa najmanj dve leti za plemu. Vsaki premovani živali vžge komisija v levi rog posebno znamenje (P). Obenem s premovanjem se vrši v Šmarju pri Jelšah plemenski sejem za odvisne mlade plemenske biki pomurske pasmi, pri Sv. Francišku Ksaverju pa za mlade plemenske biki marijadvorske pasme. Okrajji, ki trpe pomankanje na dobrih bikih teh pasem, si ob tej priliki lahko iste nabavijo. Razven tega se ob priliki govejega premovanja vrši premovanje ovnov in ovac v sledečih krajih: Sv. Francišek Ksaverij, Pliberk in Železna Kaplja.

— g Izvoz v Nemčijo. Glasom odloka generalnega inspektorja J. br. 20.881 z dne 18. avgusta 1920 je izvoz blaga iz naše države v Nemčijo dovoljen proti zavarovanju nemških mark in izvoz v Čehoslovaško proti zavarovanju čehoslovaških kron.

LDU. Zagreb, 27. avgusta. Devize: Berlin 225—230, Italija 530—540, London 360—400, New York 107—110, Pariz 800—820, Praga 195—200, Švica 1750—1800, Dunaj izplačilo 45—45.50, Dunaj ček 0—45. Valute: dolarji 106.75 do 109, avstrijske krone 42.50—43, 20 kron v zlatu 0—400, francoski franki 760—780, napoleonor 0—394, nemške marke 232—240, leji 235—240, italijanske lire 513—520.

Nainovejša poročila.

PLEBISCIT NA KOROŠKEM 10. OKTOBRA!

LDU Ljubljana, 27. avgusta. Iz Celovca poročajo, da se je na današnji seji plebiscitne komisije razpravljalo o načinu glasovanja ter o terminu plebiscita. Določilo se je, da se glasovanje vrši dne 10. oktobra t. l. Na dan glasovanja bo prepovedano vsako točenje alkoholnih pijač.

ITALIJANI POŠILJAJO VOJAŠTVO NA KOROŠKO MEJO!

Jesence, 27. avgusta. Italijani pošiljajo vojaštvo na koroško mejo. Več italijanskega vojaštva je došlo v Beljak, nekaj pa tudi v Celovec. Zanimivo bi bilo izvedeti, kaj to pomeni.

POGAJANJA RADI REKE SE ŽE VRŠE?

Rim, 27. avgusta. »L' Epoca« piše: Reško vprašanje spada med tajnosti. Ali se bodo vršila res pogajanja za rešitev tega vprašanja direktno z Jugoslovenci, kakor je izjavil Giolitti? Vest se potrjuje. Najnost reškega vprašanja, ki vsebuje celo jugoslovensko vprašanje, je velika. Rešitev reškega vprašanja naj bi obstojala v proklamaciji Reke za neodvisno državo. Toda to je samo ena stran vprašanja, ki vsebuje tudi Dalmacijo, Črno goro in Albanijo. Zato bodo direktna pogajanja brez dvomno težavna. Ne izključujemo, da se ta pogajanja že vrše.

JUGOSLAVIJE SE NI TREBA BATI...

Trst, 27. avgusta. »Il Piccolo« poroča iz Rima: Bližnja proklamacija neodvisnosti Reke bo ustvarila popolnoma nov položaj. Naš diplomatični položaj je zelo trden. Nemogoče je, da bi se Italiji vočigled londonskega pakta in sedanjih notranjih razmer entente zabranilo uveljavljati njenih pravic. Na sestanku v Lucernu se je moglo konstatirati, da je Italija v jadranskem vprašanju vsaj z ozirom na tri evropske velesile popolnoma samostojna. Ker se ni treba več ozirati na Ameriko, zakaj bi se bali? Jasno je, da Italija tudi po kon-

čanih pogajanjih z jugoslovensko vlado, ki bodo gotovo brezuspešna, lahko hodi svojo pot s tem, da izvede londonski pakt in vzdržuje pravico o samoodločbi Reke. Jugoslavija se bo uzadovoljila z običajnim »bluifom« časnarskih groženj, toda ne bo mogla zabraniti Italiji, da uveljavi svoje pravice. Vsi vedo, da je položaj kraljevstva SHS zelo težak. Jugoslovenci morajo stati na straži pred Albanci, Črnogorci, Bolgari in Madžari. V notranjosti kraljevstva SHS je vse v neredu. Tudi z vojaškega stališča se ni treba ničesar bati. Predvsem primanjkuje Jugoslaviji municije in topništva. Sporazum z Jugoslovenci je nemogoč, tudi če bi donesli največje žrtve, ker po mišljenju Hrvatov in Slovencev nima Italija pravice niti do Trsta in bi se morala omejit na Sočo. Zato je treba imeti trdno mejo na suhem in popolno varnost na Adriji.

GIOLITTI NE VE NIČ O ČEHOSLOVAŠKEM POSREDOVANJU.

Rim, 27. avgusta. Vest v listu »Popolo Romano«, da se je čehoslovaška republika ponudila za posredovalko v jadranskem vprašanju, je povzročila živahna razmotrivanja in ostre kritike. »Popolo Romano« pojasnjuje sedaj, da ne gre za pravo posredovanje, marveč za pritlatiško inicitivno s strani Čeho - Slovaške, da bi se dosegel sporazum, ki bi odpravil sedanja in bodoča nasprotstva. — Ministrski predsednik Giolitti pa ne ve nič o nikakršni posredovalni inicitivni in to je za sedaj mero-dajno.

ROMUNSKI KRALJ V BEOGRADU?

Bukarešta, 27. avgusta. V političnih krogih zatrjujejo, da namerava romunski kralj Ferdinand posejiti Beograd v svrhu ustanovitve balkanske zveze. Spremljali bi ga v Beograd državniki in važni politični voditelji.

WRANGLOV USPEH.

LDU Carigrad, 27. avgusta. (D. KU) General Wrangel javlja osvojitve Novorosijska in Jekaterinoslava.

Za med. fakulteto.

Na obč. zboru »Sloven. zdravniškega društva v Ljubljani« dne 22. avgusta 1920 zbrani zdravniki so sprejeli te-le resolucije: Slovenski zdravniki zahtevajo od vlade, da predloži narodnemu predstavništvu v Beogradu nemudoma zakonski načrt, s katerim se pri medicinski fakulteti v Ljubljani, ki je bila 23. julija 1919 uzakonjena s štirimi semestri, ustanovi še nadaljnji šest semestrov, tako da bo fakulteta celotna in popolna. Slovenski zdravniki zahte-

vajo od vlade, da nakaže medicinski fakulteti v Ljubljani čim najhitreje vse potrebne kredite za izvršitev zgradb in preuredb, ki jih zahteva udeležitev fakultete, kakor tudi za namestitve vseh potrebnih učnih in pomožnih sil. Slovenski zdravniki zahtevajo od vlade, da nakaže medicinski fakulteti v Ljubljani nemudoma ves kredit, ki je potreben za zgradbo anatomskega inštituta na prostoru splošne bolnice v Ljubljani, in ki je bil kakor se čuje — pomoto-

ma črtan v že dovoljenem proračunu za leto 1920/21. Gradnja inštituta je že v delu; brez kredita pa bi moralo gradbeno ravateljstvo v Ljubljani delo nemudoma zopet ustaviti. Slovenski zdravniki zahtevajo od vlade, da nemudoma imenuje za profesorja fiziologije na medicinski fakulteti v Ljubljani Rikarda Buryana, ki ga je univerzitetni svet vseučilišča v Ljubljani že pomladi letošnjega leta enoglasno predlagal v imenovanje, če trdi gospod minister za prosveto, da se Rikard Borvan ne poteza za stolicco fiziologije na ljubljanski fakulteti. Je to neresnica; saj ima isti gospod minister v svoji miznici predlog za imenovanje in se je on sam pogajal z Rikardom Buryanom, da naj bi predaval na ljubljanski fakulteti fiziologijo v francoščini mesto v nemščini, ker ga drugače ne more imenovati. Slovenski zdravniki mislijo, da je popolnoma vseeno v kakšnem jeziku predava v prvih semestrih fiziolog ljubljanske fakultete, ker se je itak zavezal, da se čimprej priuči slovenščini in da začne čimprej predavati v slovenščini. Slovenski zdravniki vidijo v nastopu gospoda ministra sovražen naskok na našo mlado fakulteto, ki potrebuje fiziologa brezpogojno že to jesen za svoj tretji semester, medtem ko ga bo potrebovala beogradska fakulteta, za katero hoče gospod minister pridobiti Rikarda Buryana šele v jeseni prihodnjega leta, ker odvarja letos komaj svoj prvi tečaj.

Raznoterosti.

Boj proti starosti. Tudi po slovenskih gostilnah visi smpajta humoristična slika, na kateri se vidi na srednjem čuden troj, od desne skakejo vanj stare ženske, od leve pa lete iz stroja najlepša dekleta — pomlajenke. Ta slika izraža staro hrepenenje človeštva, ostati večno mlado. A tudi resni znanstveniki, predvsem zdravniki, se bavijo s problemom, kako ohraniti človeka čim dalje časa svežega in mladega. Letos pozimi so poročali francoski listi o izumu ruskega zdravnika dr. Voronova, ki živi v Parizu in je podal obširen referat francoski akademiji o svojem izumu, ki daje povrača starim opicam zopet mladostno čilost s tem, da se operativnim potom prenese neka žleza iz male opice na staro. Nadaljni eksperimenti naj bi uveljavili isti efekt pri človeku. Zdaj je prinesla dunajska »Neue Freie Presse« poročilo o izumu vseučiliškega profesorja dr. Evgena Steinacha, načelnika biološkega poskusnega zavoda akademije znanosti. In čudno, ta izum se popolnoma krije, ali je vsaj bistveno podoben izumu ruskega zdravnika. Tudi dr. Steinach trdi, da je mogoče odstraniti starostne pojave pri človeku in pri živali s tem, da se takozvana puberteta žleza poveča in pospeši njeno ponovno rast. Potrebna je torej majhna operacija in rentgeniziranje. Dr. Steinachova teorija pa se razločuje od dr. Voronovove v tem, da Steinach ne prenaša tujih žlez, nego da poživlja celice v lastnem telesu operiranja. Baje je dr. Steinach že pred osmimi leti izročil akademiji znanosti prve sadove svojih preiskav in eksperimentov na živalih ter se je kasneje resno bavil z enakimi eksperimenti tudi pri ljudeh in sicer na starih in na starih. Uspehi so bili vobče pri moških večji kakor pri ženskah. Operiranci so dobili znova mladostno zunanost, sveže nastopanje, postali so telesno in duševno popolnoma sposobni, po poklicu docela pomlajeni ter se jim je vobče povrnilo veselje do življenja in dela. Tudi ženske so baje postale po Steinachovem ozdravljenju vse bolj ali manj mlade in prožne. Ne vemo, v koliko je to poročilo v zvezi z današnjimi pasjimi dnevi in z dobo kislih kumar ter ne moremo presoditi, ali je na stvari sploh kaj istine. Toda baje je mogoče vse na svetu, in gotovo je, da razkrije veda še marsikaj, o čemer se nam danes niti ne sanja.

Drago zahtevano pismo. Lepa in borata ameriška vdova je pisala nekemu poročnemu gospodu zaljubljenemu pismo: Srce moje, pogel v mojo dušo in čitaj v njej samo ono, česar se ti ne upam pisati. Gospod le moral tožiti, ker le žena njegova čitla pismo. Ameriški zakon kaznuje »odtujevanje ljubezni zakonskega druga« in tako je bila lepa zaljubljena vdova kaznovana na globo 50.000 dolarjev.

Nemška grozodejstva med svetovno vojno. V Aachenu so odkrile prelovalne oblasti novo nemško grozodejstvo. Na tamkajšnjem strelišču so našli veliko trupel Belgijcev, ki so jih Nemci ustrelili med vojno. Belgijski zunanji minister je izjavil, da nemške oblasti zelo otežujejo tozadevne preiskave, ker nočejo izdati krivcev.

Bodočnost aviatike. Francoski veščaki pravijo, da bo mogoče do leta 1925. preleteti v zrakovlopu v eni uri 250 mil. To možnost dokazujejo z iznajdbo Rateaua. Ki je sestavljen turbino, katera omogoča visoko letanje. Mogoče bo sestaviti stroje s 50.000 konjskih sil, tako da bo zrakovlovec lahko kosil v Parizu, malcal v Neapolu in večeral v Kahiru.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeh.

Proda se dobro ohranjen skoraj nov šivalni stroj. Polzve se v upr. Slovenskega Naroda. 6484

200 kg Rapid-Čelik I. vrste nudi tvrd-ka F. Žilcar, 6488

Izvežban kovač izurjen tudi v podko-ku v vanju se sprejme v Tovarni za klej v Ljubljani. 6532

Uradnika ki ima že nekoliko prakse kakšnega denarnega zavoda, bode sprejela občinska hranilnica na Vrhniki z mesečnim novembrom ali po-zeje. Plača po dogovoru. Vlagajo naj se pismene prošnje. 6527

Večja vsota srebrnega de-narja se proda. Ponudbe pod „Srebro 6582“ na upravo lista. 6552

Sprejme se prodajalko in deklico 15 let staro kot učen-ko v trgovino z mešanim blagom pri Anton Kravanja, Cerknica. 6557

Na prodaj dve zlati moški uri, zlata verižica, hromatna har-monika. Ogleda se lahko popold-ne. Baraka na Kodeljevem, Črešnar. 2537

Kiša v Zagrebu dvonadstrop- na z 8 stano- vanji in solidno delana 1910 leta, še 7 let od davkov prosta se proda za K 650.000.—. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 6539

Žšče se kočijaž oziroma boljši hlapec. Oskrba v hiši. Oženjen ima prednost. Naslov pove uprava tega lista. 6562

Vrtnar, srednje starosti, samski, zmožen vseh v to stroko spadajočih del kot nasadov novih vrtov itd. išče službo kot vrtnar na graščini ali večjem posestvu na deželi. Naslov: Peter Vrhovnik, Čermuška ječa št. 4, pošta Čermuška pri Ljubljani. 6538

Venecijanski jarem, samo že- brez lesenih se proda. Na ogled je pri M. Vrečko, Polzela, ki da potrebna po- snila. 6547

Srednje kmečko posestvo z vinogradom im lesom blizu severne meje v Jugoslaviji okraj Maribor se proda. Proda se tudi ži- vina, poljsko orodje, stroji in vinski sodi. Naslov v upravi lista. 6548

Proda se posestvo, obseja 11 ha zemlje, njiv, gozdov, travnikov; gospo- darsko poslojijo in poljski pridelki, 6 komadov živine in krma, 10 komadov svinj in poljedelsko orodje. Cena po dogovoru. — Andrej Antič, Spodnje Striže, Sevnica, Stajersko. 6551

Velika tvornica žarnic (1 wat in 1/2 wat svetilke) išče povodom nameravane ustanovitve svojih prodajnih organizacij v državi SHS spretno, v stroki brezpogojno izurjeno osebo kot

:: poslovođjo ::

In nekaj stroke večših, dobro vpe- ljanih, spretnih potnikov. Ob- sirnejše ponudbe z navedbo re- ferenc, življenskimi popisom in fotografijo pod „Aussichtsreiche Lebensstellung 6449“ na upravo tega lista. 6449

Moderno pohištvo

izdeluje po naročilu in ima vedno go- tovo v zalogi ter jamči za solidno delo

Nikolajević i Bložević

mizarstvo

Spodnja Šiška, Kamniška ul. 186.

Uradno dovoljena, že 20 let ob- stoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in boljših služb

G. Flux

Gospodstva ulica 4, I. nadstropje levo.

namešča službe iščeče boljše vrste.

Išče najno: Pomož. gospodinjstvo glavna re- ševanje, več gospodinjstvom k otrokom, z znanjem francoskega in glasovirja imajo prednost, mnogo kuharic, sobaric, gospodinj za tu in zunaj, dekleta za vse, plač. natakarico za kavarno itd. 3-4 komorne hišne za Hrv. in Slav. Reflektira se samo na dekleta z dobrim spričevalom ali pridne začetnice. 6534

Pri zunanjih naročilih znanaka za odgovor.

Išče se stanovanje s hrano za dva di- laka. Ponudbe na poštni predal 124. 6542

Zobozdravnik dr. Rodoschegg zopet ordinira. 6544

Sprejme se takoj služkinja za vsa hišna dela proti dobri plači v večji trgovski hiši, Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 6519

Železna blagajnica (skrinja) srednjeve- lika se ceno proda. Kje, pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 6518

Kmečka hiša z 8 ha zemljišča, v bližini mesta Kočevje, se ceno proda. Več pove lastnik A. Kresse, Kočevje 60. 6451

Avto 9/23 Puch, s 5 sedeži, dobro ohranjen, se proda Ponudbe na poštni predal 71 Ljubljana. 6520

Proda se pianino, lep, črn, dobro ohran- jen, znamke „Mag- rini & Figlio“. Prošnja ul. 8. 6529

Sprejme se šivilja na dom za nekaj tednov. Stari trg 28, v trgovini. 6523

Harmonij, dobro ohranjen, se proda. Kje, pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 6520

Otroški voziček se proda. Poizve se: Cojzova cesta št. 1, pr. liliče 6492

Posestvo naprodaj obstoječe iz njiv, sadnega gozda, vse v dobrem stanju. Več se izve v Čahorčah št. 8. Kotmar- vce, Koroško. 6531

Išče se stanovanje z 2 sobama in pri- ležninami. Sprej- mem tudi druge primerne prostore (v podstrešju, skladišče itd.), katere preuredim na svoje stroške. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Primerne pro- stori 6530“.

Jako solidna baročna kompletna soba z ogledalom 70—150 se proda za K 25.000.—. Pojasnila daje tov. „Stora“ št. Vid nad Ljubljano. 6528

Spalnica in jedilnica iz mecesnov- ga lesa, popolnoma novo, zelo solidno delo, se zaradi selitve ceno proda. Franc Prelesnik Rimska cesta 16. 6523

Lepa rodbinska hiša z dvojico lepima stanovanjema, približno 3/4 orala vrta, 10 minut od glavnega trga se takoj proda za 130 tisoč kron. Takoj po kupni pogodbi se stanovanje izprizni. Ponudbe pod šif- ro: „Hiša“ na „Zastopstvo jugoslov. novine“ Maribor, Slovenska ulica 15. 6450

Varni išče za svojega 33 letnega os- krbnika kbovanca popolno hrano v Sp. Šiški ali Ljubljani oziroma sobo s po- popolno hrano istotam ali na deželi. — Ponudbe na dr. F. Luckman advokat, Ljubljana, Gradišče 4. 6489

Vzgojiteljica večja slovenskega, nemškega jezika in laščine z znanjem klavirja se išče k dvema mirmima dekletima 13 in 10 let starima za mesto Ljubljana do 15 sep- tembra. Ponudbe z izpričevali pod šif- ro „Naklonjena 1920/6457“ na upr. Slov. Naroda. 6457

Po najvišji ceni kupim stare kovine kakor: baker, aluminij, cin in nikel. Ponudbe z na- vedbo množine in cene na „Cinai“ to- varna kovinskih predmetov, Celje 5726

Gostilna in restavracija se vzame v najem v prometnem kraju s celim inventarjem ali na račun. Po- nudbe na „Restavracija 6485“ na upravnistvo Slov. Naroda. 6485

Bukovih drv in bukovega oglja večjo množino se kupi. Ponudbe s ceno pod „Drva“ 6558 na upravo lista. 6558

Učiteljica na petrazredni šoli v večjem kraju lepega kraja ob železni- ci na Koroskem želi menjati mesto učiteljice v ljubljanskem ali kakšnem drugem bližnjem kraju Ljubljane. Po- nudbe na uprav. Slov. Naroda pod „Zadovoljnost“ 6535. 6535

Pomočnik manufakturne stroke srednih let se takoj sprejme pri tvrdki Franc Mathies-ovi Nasledniki v Brezicah. Ponudbe z navedbo plače 6554

Kateri pobititi koncem v Maribor k sokolski slavnosti, toplo priporočamo brošuri: Maribor in okolica, zgodovinski spis. Cena 6 K. — z načrtom mesta. Vodek po Mariboru. Cena 3 K. Po po- št. 60 vin. več. Naročila sprejema: Za stopstvo jugoslov. novine, Maribor, Slo- venska ulica 15. Na naročila brez de- narja se ne ozira. 6007

Lepa prediva 800 kg se proda. Po- nudbe s ceno pod „Pre- divo“ 6559 na upravo lista. 6559

Gramofon se proda s 33 ploščami. F. Šibenik, Križevniška ulica 6. 6486

Trieder (Goerz) malo rabljen, kakor tudi vojaški plašč (slv), bluze i. t. d. se proda. Kje pove uprav. Slov. Naroda. 6514

Iščemo za takoj akordanta in delav- ca za izdelavo dog. Krupa. 6516

Na prodaj je motorna mlatilnica v do- brem stanju. Več se izve pri kmetijskem društvu št. Vid nad Ljub- ljano. 6292

Sprejme se za takoj gospodinja brez trgovske naobrazbe za lahka pi- sarniška dela pri tvrdki THE REX CO., Ljubljana, Gradišče 10. 6390

Pisalni stroj „Underwood“ ali „Re- mington“, dobro ohranjen, kupi takoj Nakupovalna in razpečevalna zadruga za klavno živino v Ljubljani. Mestni trg št. 2. 6442

Stanovanje v Mariboru se zamenja za ljubljansko (3-4 sobe) ugodna prilika za v Maribor premeščenega uradnika (profes- sorja). Pismene ponudbe na „Zastopstvo Jugoslovanskih novine, Maribor. 6475

Strojepisna večša slov., nem., deloma srb.-hrv. jezika, cirilice in drugih pis. del, želi prenesti službo. Ponudbe pod „Postenost 6464“ na uprav- ništvo Slov. Naroda. 6464

Sprejme se v Ljubljani v službo takoj pridna in varčna ženska ki se ji izroči gospodinjstvo, otrok ni, da ima le veselje do vrtnarije, proti dobri plači, preskrbljena je lahko do smrti. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 6454

Modern, črn baržunast plač za vitko damo, črn kostum za manjšo damo, in nekaj druge obleke se proda od 1—2 ure popoldan. Naslov pri uprav. Slov. Naroda. 6517

Gospodinja, izučena v mešani trgo- vini, ni, vajena vsega gospo- dinstva želi primerne službe, najraje na deželi. Cenjene ponudbe pod Grad/ 6509 na upravo lista. 6509

Prodaj: vrtno mizo s štirimi za elektriko, rezbarski stroj (Laubsä- ge) na nogo. Copova ulica 21/III Ljub- ljana. 6450

Staratelj gospe ali gospodinja iz boljših hiše, katera bi hotela sprejeti ali letovišče, v hiši prodajalca, blizu železniške postaje na Gorenjskem se radi preseljuje proda. — Ponudbe pod „Letovišče 6504“ do 3. septembra 1920 na upravo lista. 6504

Hiša s posestvom ali vsako zase, 14 sob, hlev itd. pripravna za gostilno ali letovišče, v hiši prodajalca, blizu železniške postaje na Gorenjskem se radi preseljuje proda. — Ponudbe pod „Letovišče 6504“ do 3. septembra 1920 na upravo lista. 6504

Čisto svinjsko mast, doma topljeno, razpošilja in sprejema ponudbe od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni tvrdka Janka Popovič, Ljubljana. 5931

Priporočila se liže za črkoškarstvo na steklo, kovine, les, zid itd. Filip Priston, Ljubljana „Hotel Malič“ v poslojiju Jadranske banke. 6369

Surovo olje za Dieslove motorje, tovot- sko in strojno olje dobavlja po najnižjih dnevni cenah Mineralna rafinerija Dra- vograd; zastopstvo za Kranjsko: „Komet“ Ljubljana. 6046

Ročbinska penziona prvovrstna se išče za četrtosolca drž. gimnazije z nemškimi poučnim jezikom v Ljubljani pri slovenski profesorski ali učiteljski rodbini brez hčera. — Po- nudbe s pogoji pod „Lekarnar K. R. 6521 na upr. „Slov. Naroda.“

Proda se kuhinjska oprava, omare, miza, stoli in drugo. Ogleda se 29. t. m. od 4. do 5. ure pop. in 30. t. m. od 3. do 6. ure pop. v Gradišču 17, I. nadstr. desno. 6543

Trakovi v vseh barvah, serčniki (Schleissleder) za klobuke na drobno in debelo, priporočila tvrdka J. Wanek, Sv. Petra cesta 19. 6049

Za večjo notarsko pisarno na deželo se išče izvršna uradnica strojeopiska, predi vsem notarsko prakso temeljitim po- znanjem zemljske knjige, lično pisavo in dobri referencami pod ugodnimi pogoji. Prošnje s šolskimi in spričevali o praksi na naslov, ki ga pove uprav. Slov. Naroda. 6153

Sprejem zagarja na venecijanski jarem, kurjača za lokomobilo in hlapca h konjem Alojzi Kanc. Menges. 6471

Približno 1000 klg zacinkane žice pripravna za telefonsko napravo in 500 izolatorjev se proda takoj. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6407

Sodar priden, pošten in zane- sljiv se takoj sprejme pri Ivanu Ogrinu, Laverca pri Ljubljani 6487

Pisalni stroj s slovensko tastaturo sko- ro nov, se ceno proda. Na ogled v pisarni tvrdke: Paternost & Remic, Rimska cesta 2. 6500

Baterije za žepne svetilke zamorete zopet do- biti na debelo in drobno pri K. A. Kre- gar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 21—23. 6503

Avto franc. znamke 40—50 HP, Blockmotor, Boschova raz- svetljava, novi obroči in rezervo. Cena 250.000 K. **Klement Bajard** 2 Cy- 12—16 HP, novi obroči 710x90 (Mil- chell) 4 sedežni Gen. Rep. 60.000 K. Tovorni avto „Praga“ 3 tonski 35—50 HP, nov. Cena 120.000 K. Vprašanja pod „Avto“ poštno ležanje Otok na Vrb- skem jezeru. 6480

Vabilo na

občni zbor

posojilnice v Cerknici reg. zadr. z nem- jejo zavezo, ki se vrši dne 8. septembra t. l. ob 2. uri popoldne v prostorih po- sojilnice v Cerknici.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo rač. pregledovalca za l. 1919.
3. Potrjenje računa za leto 1919 in razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev načelstva, odbora, račun- skega pregledovalca in namestnika.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Proda se sledeče:

400 kg različne olj. barve v sod- čkih in v ploščevinatih posodah od 50 — 4 kg 200 kg lan. firne. Za, 2 stiskalnice za sadje in groz- dje, 1 slamoreznico, 1 črpalnica (Schleimpumpe), 2 mala strojna mlinčka na roko za moko, 1 ploščev. (kositar) kopalna banja, 2 železne peči, 1 hladilnik iz bakra — (Alfaseparator) 500 l. na uro, 20 komadov škafov le- senih, 24 sodčkov popolno novih iz mehkega lesa, 300 komadov razl. steklenic, 1 pisalni stroj „Hamond“, 50 kl jeklenih peres za težke vozove, 1 nosilec Pri 12 5 m 60 dolg in več drugih različnih dimenzij in daljav no- silcev. Kje pove uprav. Slov. Naroda. 6543

V okolici Celja

se kupi lepo posestvo s hišo, v katero bi se moglo takoj vseliti. Ponudbe po- šlaj na V. Moraki, Zagreb, Senoia 12, desno 14. Posredovalci izključni. 6540

Službe išče začetnik s štirimi gim- nazijami in dobri izpričevali v kakem uradu v Sloveniji za takoj. Vsled po- nesrečenja težko hodi. Ponudbe z navedbo plače pod „Takoj 6467“ na upravo Slov. Naroda. 6467

Intelektualen mlad mož išče službe kot nemški korespondent ali knjiž- ovent, tudi kot skladiščnik, ali paznik, zahtevki zmerni, ker je slovensčine le malo zmožen. Najboljše reference. Po- nudbe pod „korespondent“ 6533 na uprav. Slov. Naroda. 6533

Modni salon **Rozi Hribar prej Fablič** Ljubljana, Rimska cesta št. 6.

prosi cenjene odjemalke, naj pridejo čimprej po popravila, oddana do kon- ca junija 1920. Usojam si opozarjati, da za popravila odgovarjam le do kon- ca septembra t. l.

Iščem za takoj **modistko in učen- ko**, ki biva v Ljubljani. 6536

Učiteljica in vzgojiteljica

se išče k v. 4. in 5. letu stoječima dečkoma. Dotična gospodinja bi po- dučevala v 6. letu stoječega dečka te- meljito za l. razred, oba dečka pa bi bila čez dan od 8. h zjutraj do 8. h zvečer pod njenim nadzorstvom in vzgoji. Po službi se lahko pridruži k domačin. Stanovanje in hrana v hiši, plača izborna. Ponudbe naj se pošlje- jo do 1. sept. t. l. na uprav. Slov. Naroda pod „Učiteljica/6415“. Ker se na visokost plače ne gleda, se reflektira le na prvovrstno moč. Nastop in za- teva plače do 15. septembra oziroma 1. oktobra t. l. 6415

Zahvala.

Za vse mnogoštevilne zelo tolažilne dokaze iskre- nega sočutja povodom bolezn i in smrti našega dobrega soproga, očeta in bratranca gospoda

dr. Josipa Straškega

primarija ženske bolnice in okrožnega zdravnika

izrekamo vsem ljubim prijateljem in znancem svoje globoko zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo br. Sokolom iz Novega mesta, Brežic, Zalca, Celja in Teharjev, ki so rankega v tako velikem številu spremili na njevo- vem zadnjem potu; br. starosti novomeškega „Sokola“ dr. Vasiču za prisrčen, ganljiv nagrobni govor, zastop- niku zdravstvenega oddelka za Slovenijo in Istro g. dr. Dolšaku in zastopniku zdravstvenega okrožja novo- meškega, g. županu Rosmanu za udeležitev na po- grebu. — Se enkrat vsem prisrčna hvala!

NOVOMESTO, dne 28. avgusta 1920.

Zalutajoči rodbini dr. Strašek - Vehovar.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je naš ljubljani soprog in oče, gospod

Anton Lokar

trgovec in posestnik

dne 25. avg. 1920 po kratki mučni bolezni, v 60. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši dne 27. avg. 1920. ob 17. uri v Ajdovščini.

AJDOVŠČINA, 27. avgusta 1920.

Marija Lokar roj. Emelak soproga. — Dr. Danilo Lokar, Vladimir Lokar, Antea Lokar, Marijan Lokar, Anton Lokar, Igor Lokar otroci.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metko- vlč, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Po zelo znižani ceni nova dvokolesa, plašči, zračnice, šivalni stroji in vsa karbidna svetilka, gorilce itd. Sprejemo se v popravilo dvokolesa in razni stroji pri Batjolu, Ljubljana, Štari trg št. 28. 6524

Jvrčka Savrenčič & Co.
trgovina z lesom, Dunajska cesta št. 47
preje Tauscher

prodaja na drobno in debelo vsakovrsten mehak in trd les za stavbe in delavnice kakor tudi bukovo ogelje in vsakovrstna drva za kurjavo po ugodnih cenah. 6507

Hrvatski Drvotržac
jedini stručni list u Jugoslaviji. Izlazi svakog 1., 10. i 20. u mjesecu. Suradjuju naši prvi stručnjaci. Pretplata godišnje K 60.—. Adresar industrije drva. Cijena K 15.—. Zagreb, Strossmayerova ulica br. 6. 6522

Zrboveljska premogokopna družba kupi za takojšnjo dobavo:

5 vagonov 20 mm	25 mm
4 „ 30 mm	40 mm
4 „ 40 mm	50 mm
3 „ 50 mm	

močne mehke deske in plohe. Ponudbe prosimo na naslov: Zrboveljska premogokopna družba — oddelček za les — Ljubljana, Knafova ulica 13. Ozira se tudi na ponudbe za delno dobavo 6519

Vabilo
na 6546

XIX. redni občni zbor
Okrajne hranilnice in posojilnice v Skofji Loki r. z. z. n. z. ki bo

v torek, dne 7. septembra 1920 ob 16^{1/2} (4^{1/2} uri popoldne v hranilniških prostorih.

- Dnevni red:
1. Potrjenje računa za leto 1919.
 2. Razdelitev čistega dobička.
 3. Privolenje renumericiranja načelstva in nadzorstva.
 4. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi vsled istega.
 5. Slučajnosti in predlogi po § 36. pravil.
- Opomnja: V slučaju nesklepnosti se bo vršil na istem mestu z istim dnevnim redom čez pol ure drug občni zbor, kateri sme brezposojno sklepati (§ 35. prva alineja pravil).
- Škofja Loka, dne 25. avgusta 1920.

Topilniški grafiški lonci
(Graphit Schmelztiegel) od 2 do 150 kg vsebine za topljenje zlata, bakra, medi in drugih kovin prvotne marke: J. FANTA PATENT. Generalno skladišče za kraljevstvo SHS pri trdku Schreiber i Friedrich veletrgovina kovin in kovinarskih proizvodov, Zagreb, Vlaška u. 22. Stalno skladišče grafitu za topilnice vseh vrst kovin in medene ploševine, bakrenih in medenih cevi, okovov za stavbe in pohištvo, orodja ter železnega in kovinarskega blaga. 6448

Pridno prodajalno ali pomočnik
izurjeno v manufakturni in specerijski stroki sprejme Viktor Piliš, Zalec. 6385

Išče se kompanjon
mlad trezen in razborit za večjo trgovino specerije, z dežel. pridelki lesom itd. za že obstoječo trgovino na Gorenjskem. Ponudbe pod J. K. poštnošte Ljubljana. 6491

Gradbeno podjetje ing. Dukić i drug
Ljubljana, Resljeva cesta 9. se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Oglje
na debelo in na drobno se prodaja po najnižji dnevni ceni. Srebotnjak, Kolodvorska c. 31. 6483

Naznanilo!
Naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril mehanično in sodo-vodno delavnico. Za mnogobrojni obisk se priporočam. ALOJZIJ KRALJ, Škofja Loka št. 44. 6452

Dobre krojaške pomočnike, 1 ali 2 vajenca
sprejme takoj Jos. Rojina, Aleksandrova cesta št. 3. Ravno kar došlo pristno angleško blago. 6416

PFAFF šivalne stroje PUCH
vozna kolesa plašče in cevi priporoča
Ign. Vok
Ljubljana, Sodna ul. 7.

Stiskalnice:
za grozdje in sadje
lastnega izdelka si nabavite pri „Komet“ d. z. o. z. Ljubljana Dunajska c. št. 33. Tel. 142.

Razna žita, zemelj. produkte, inske proizvode: no blago:
nuđi na prodajo in posreduje pri nakupu istih, agenturna in komisijska trgovina
Ferd. Cerovac
Zagreb
Palmotičeva ulica 7. Telefon 23-67

Žito
vseh vrst ima in dobavlja najhitreje in najkulantneje
Hartl & Mernatović
preje Petrič & Hartl
Veletrgovina Subotica (Bačka).

Tvrđha Ivan Rehek, Celje sprejme
več ključavničarjev, ki so veščaki v izdelovanju tohtalo. 6439

Pozor trgovci in peki!
Sveže dunajske drože najbolje in najceneje dobavlja Jos. Roy, Maribor prodaja dunajskih droži. 6413

Trstje za strope izdeluje in prodaja
na debelo in drobno m² po K 4-80 pri večjih naročilih znaten popust Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 4236

1^a apno
v kosih in drobno dobavlja na vagone
Ava, tovar. Laško.
G. F. Jurásek
uglaševalac glasovirjev in trgo-več z glasbili
Ljubljana, Wolfova ul. 12

Odvetnik
dr. Josip Grablovič
je otvoril
odvetniško pisarno v Ljubljani, Sodna ul. št. 11. tel. št. 454. 6284

Zidno opeko
zarezo (utorno) navadno
strešno opeko
dobavlja
„A V A“ Lubečno.

Prevel sem zastopstvo prvotnih tvornic: nudim elektrotehnični material, betonsko železo, različen železni material in motorje. Zahtevajte ponudbe
Gjorgje Grujić
Beograd, Miletića ul. 15.

HROVAT & KOMP. LJUBLJANA
VEGOVA UL. 6
BRZJOVAJI: HROVATPORT
Nudimo la. kranjski laneni firnež in pristno laneno olje
v vsaki količini, po najnižji tov. ceni. Za poštno pošiljavo prosimo po možnosti doposlati embalaže. 6447

Žito
Zito
vseh vrst ima in dobavlja najhitreje in najkulantneje
Hartl & Mernatović
preje Petrič & Hartl
Veletrgovina Subotica (Bačka).

Peči, krušne, sobne in pečnice (kahlije) za štedila ognjišča ima v zalogi vedno J. Gregorec & Kosmač, Mengeš 25. 5477

Klobuke
vse vrste in iz klobučevine prebarva takoj v vseh modernih niansah ravnotako vse druge predmete. 6080
Tovarna Jos. Reich, Ljubljana.

Kontoristinja
s prakso, večša tesnopisja in strojepisja slovenske in nemške korespondence se sprejme takoj v tovarni vžigalno Ruše pri Mariboru. 6402

Pisalne stroje
Remington, Imperial, Adler, Century z latinico in cirilico ter vse strojne potrebščine. Ima v zalogi
FRANC BAR
Ljubljana, Cankarjeva nabr. 5. Telefon 423
Mehanična delavnica za popravila strojev.

Otroške vozičke
vseh izvedb s ponikljanim stalom
otroške posteljice
železne in od metla, pernice, odeje tudi prešte priporoča special. trgovina
E. PORGES, WIEN IX, Lichtensteinstrasse 23.
Obi konces. informacijski zavod

„Drago Beseljak“
Ljubljana, Cankarjeva nabr. 5
dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu in inozemstvu. V abonentu ter posamezno cene zmerne

Eriavec & Turk
trgovina z železnino
pri „Zlati lopati“
preje Hammerschmidt,
Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7, nasproti Križanske cerkve. 4049

Miši - podgane stenice - ščurki
in vsa zalega mora poginiti ako upotrebite moja najbolj iskušena in povsodi hvaljena sredstva kakor: proti poljskim mišim 10 K, za podgane in miši stane K 10.—; za ščurke 10 K; a pos-bno močna vrsta 20 K; posebno močna tinktura za stenice 10 K; uničevalec moljev K 10.—; prašek proti mrčesom 6 in 12 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K; mazilo za uši pri živini 6 in 10 K; tinktura proti mrčesu na sadiju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 10 K; prašek proti mravljam 10 K; mazilo proti garjem 10 K. Pošilja po povzetju. Zavod za eksport M. Jankov, Zagreb 15., Petrinjska ulica 3.

Prva kranjska vrvarna Ivan N. Adamič, Ljubljana,
priporoča vrvarske izdelke iz prave dolge konoplje, kakor štrange, oglavja za konje, vrvice za perilo, vrvi za seno in transmisije, špaga vsake debelosti, drete, opasnice (gurte) navadne in za transmisije (Müllergurten), fino izdelane vrvice za okna (Rollschnur) itd. pa najnižjih cenah. Lastni izdelki! Telefon 441. Točna postrežba. 6498

- Šivalni stroji dospeli -
za obrtno in rodbinsko rabo v vseh opremlj. Istotam se dobi vse posamezne dele, igle in olje, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje.
Josip Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nas. 7.

Objava.
Na občnem zboru Kranjske deželne vinarske zadruge v Ljubljani, r. z. z. o. z., dne 22. marca 1920. se je sklenila razdružba in likvidacija zadruge: Likvidatorjem so bili izvoljeni: dr. Marko Natlačen, odvetnik v Ljubljani, Josip Gogala, ravnatelj Slovenske trgovske šole v Ljubljani in Matija Škerbec, stolni vikar v Ljubljani.

Upniki se pozivajo, da prijavijo svoje terjatve zoper zadruzo pri imenovanih likvidatorjih najkasneje v enem letu po tretji priobčitvi te objave v listih.
Ljubljana, dne 27. avgusta 1920. 6555

Objava.
Na osnovu naređenja Gospodina ministra Vojno i Mornarice EGBr. 3745 od 30. jula 1920. godina, zaključuje se direktna pogodba u Ekonomnom Odeljenju (Njeguševa ul. br. 21.) na dan 27. septembra 1920 god. u 9. časova pre podne za nabavku slova i štamparskog materijala za potrebu Štamparske Radionice.

Pozivaju se zainteresovani da dođu gore označenog dana radi zaključenja nirektnie pogodbe.
Kaucija se polaže i to:
Podanici Kraji. Srba, Hrvata i Slovenaca 10%, a strani 20%.

Kaucija se polaže pred zaključenje pogodbe, na vrednost oko 400.000 dinara, a po zaključku i na koga licitacija ostane polaže 10% odnosno 20% od ukupne ugovorene vrednosti.

Usluvi mogu se videti Utorkom, Cetvrtkom i Sobotom od 10 do 12 časova pre podne.
Iz kancelarije Ekonomnog odeljenja EGBr. 3745 od 21. avgusta 1920. godine.

Ministarstvo Vojno i Mornarice
Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca,
Ekonomno odeljenje.

EGBr. 3745.
BEOGRAD, 22. avgusta 1920. god.

Nc I 343/20-1.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.
Pri okrajnem sodišču v Ptuju je po prošnji lastnice gospe Marije Scheichenbauer v Ptuju na prodaj po javni dražbi sledeća nepremičnina:

Enonadstropna hiša v Ptuju, Cankarjeva ulica št. 4 — parc. št. 179 v vl. št. 185 k. o. Ptuj — obstojeća iz 6 sob, 4 kuhinj, 1 terase, veže, lokala za likanje, 1 pralnice, 1 kleti, prodajalnice in živinskoga hleva z čistim letnim dohodkom 3000 K.

Izključna cena je K 150.000.—.
Dražba se bo vršila dne

22. septembra 1920. ob 3. uri popoldne
pri tem sodišču v izbi št. 19.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo.
Dražbeno izkupilo je položiti tekom enega meseca od dneva odobrenja najvišjega ponudka in sicer brezobrestno sodišču.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati med uradnimi urami pri podpisaneu sodišču v izbi št. 13.

Okrajno sodišče Ptuj, odd. L,
dne 25. avgusta 1920.

Pisalni in zavijalni papir ter lepenko
dobavlja za izvoz loco Dunaj ali tudi transit loco Trst

KARL POCHÉ
Papir engros
Eksport in import
WIEN, VII., Neubaugasse Nr. 64/66.
Telefon 37067

Brzjavni naslov: Poche, Wien Neubauhof.

Christoph & Unmack d. d. glavno obratovališče Niesky, Oberlausitz (Gornja Lužica).
Postranska obratovališča: Černhausen na Cehoslovaškem in Kopenhagen (Kodanj) 5527

se priporoča za kratkodobno izdelavo enodružinskih, dvedružinskih in večdružinskih hiš po Döckerjevem sistemu. — Vile in stanovanjske hiše bločne oblike vseh slogov, dalje industrijske stavbe, velikanske tvorniške delavniške lope, prekrivanja za kolodvore, klavnice, tržnice, mostovi, strojnice, gledališča za kino, razstavne dvorane, garaže, cerhvene strehe, vodne naprave, bolnice po paviljonskem sistemu itd. Strešni stoli brez motečih opor. — Cenj. vprašanja na upr. Slov. Naroda pod Christoph & Unmack, A. G. — Več v besedilu lista.

Christoph & Unmack d. d. glavno obratovališče Niesky, Oberlausitz (Gornja Lužica).
Postranska obratovališča: Černhausen na Cehoslovaškem in Kopenhagen (Kodanj) 5527

se priporoča za kratkodobno izdelavo enodružinskih, dvedružinskih in večdružinskih hiš po Döckerjevem sistemu. — Vile in stanovanjske hiše bločne oblike vseh slogov, dalje industrijske stavbe, velikanske tvorniške delavniške lope, prekrivanja za kolodvore, klavnice, tržnice, mostovi, strojnice, gledališča za kino, razstavne dvorane, garaže, cerhvene strehe, vodne naprave, bolnice po paviljonskem sistemu itd. Strešni stoli brez motečih opor. — Cenj. vprašanja na upr. Slov. Naroda pod Christoph & Unmack, A. G. — Več v besedilu lista.

Brzjavni: Eskomptna.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Int. telefonšt. 451.

LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1.

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

DENARNE VLOGE. — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT. — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR. — AKREDITIVI. — BORZA.

: Kuč :

zdravniško priporočeno vino v steklenicah se zopet dobiva „pri Dalmatinu“ v Sodni ulici št. 4. 4743

Klavirjepianine in harmonije, prodaja in izposoja **Alfonz Breznik**, največja zaloga vseh glasbil, muzikalij in strun, Ljubljana, Kongresni trg 15. 2587**„BALKAN“**

Trgovska špedicijska in komisijska delniška družba. — Brzjavni naslov: „Balkansped“

LJUBLJANA, MARIBOR, TRST, WIEN.

Spedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patentiranimi vozovi na vse strani. Skladišče spojeno s tirov južne železnice. — L. ljubljansko javno skladišče.

Naivečie domače špedicijsko podjetje.

: CEMENT :Roman
Stikar
Portlanddobavlja
„AVA“ Laško.Prvovrstni cigaretni papir in
siročalce znamke**„Altesse“**po najnižji ceni na debelo in na drobno
priporoča trgovina **Ivan Bonat**, Ljubljana, Selenburgova ulica. 6442**Desinfekcijska sredstva.**Lysol, Baktiform, Cedeform, Kreolin, Karbolna kislina, Karbolno apno, Formalin sveže na zalogi **drogerija Sanitas**, Celje. 6288**Vino**

dalmatinsko, banatsko, srijemsko bijelo i crno

SLJIVOVICE

prodaje samo na veliko **TOMASOVIĆ I VISKOVIĆ**, Zagreb, Palmotičeva ul. 22. Telefon 13-58. Brzjavni: Tomavis — Zagreb. 5454

Nova partija

gonilnih jermenov

došla.

Dobavlja: „Drava“ lesna trgovina in industrijska delniška družba Maribor.

Milo Zlatorog

je najboljši in najcenejši. Dobiva se povsod

Kristalno sodo sveče in toaletno milo izdeluje: Prva mariborska tovarna mila Maribor. Zaloga in zastopstvo: za Kranjsko **R. Bunc** in drug Ljubljana, Gosposvetska c. 7.**Zasebni učni zavod Legat v Mariboru.**

6 mesečni tečaji in 4 mesečni tečaji.

Začetek dne 4. oktobra 1920.

Tečaji za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, navadno računstvo, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, hrvaški jezik, nemški jezik, za začetnike, lepospisje, cirilico in obrtno risanje. Obširni prospekt brezplačno. Zasebni učni zavod Legat, Maribor, Vetrinjska ulica 11, I. nadst., sprejema od 11—12.

**Iz Havre v Ameriko
samo 6 dni.**Edina najkrajša črta. Vozne listke za vse linije, vozne listke za spalne vozeve **Simplon-Orient-Express** (Ljubljana-Paris) in vsa zadevna pojasnila daje

edino koncesijon. potovalna pisarna

Ivan Kraker v Ljubljani

Gosposvetska (Marije Terezije) c. št. 13 (Kolizej). 3936

Fotografi!

Plošče: Agia, Hauff, Herlango vseh velikostij in raznih znamk.

Kemikalije: razvijalci, fiksirne soli, tonfiksirne z in brez zlata, ojačevalci, razredčevalci, bronkali, sulfat, soda, natr. bisulfat, kalij metabisulfat, amonijumpersulfat, metol, metolhydrochinon, glycin, artol, brenzkatechin, i. t. d.

Drogerija „Sanitas“ Celje.**Šivalne stroje**vseh sistemov, za čevljarje, za krojače in za sedlarje, dalje za ažurna, robilna dela in tamburiranje ter gumbnice **Nähmaschinen Versandhaus Pick**, Wien, IX., Lichtensteinstrasse Nr. 25. 5745**Oglas.**

Direkcija državnih železnic potrebuje pet sila za prevodjenje šeme materiala i inih instrukcija s njemačkog i mađarskog jezika na srbsko-hrvatski jezik. Reflektanti (koji uz ostalo moraju poznavati željeznički materijal) neka svoje ponude i plaćevne uvjete podnesu ekonomskom oddeljenju ove Direkcije (soba br. 11) i to uključivo do 15. septembra o. g.

Zagreb, mjeseca avgusta 1920.

Direkcija drž. železnica Zagreb.

Tečaj za krojno risanje in prirojevanje damskih oblekse prične s 1. septembrom t. l. Istotam se izdelujejo točno po meri vsakorodne damske obleke, kostumi, plašči, itd. po najnovijem kroju. Modni atelje **ROZA MEDVED**, Mestni trg 24, III.

Tovarna

Barva

vsakovrstno — blago.

Jos. Reich

Kemično čisti obleke.

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce. Podružnica: Selenburgova ul. 3

Podružnice

Maribor Novomesto Kočevje

Gospodarska ul. 38. Glavni trg šte. 39.

Cosulich-Line

Trst—New York.

Odpliv parnikov iz Trsta:

26./8. poštini parnik Columbia.
8./9. poštini parnik Argentina.
20./9. poštini parnik President Grant.

Odhod iz Ljubljane 3 dni poprej.

Vozne liste prodaja in prostore za potnike s Slovenije pripravlja

edino le:

Simon Kmetec,

Kolodvorska u. 26. Ljubljana. Kolodvorska u. 26.

Prostevoljna sodna dražba nepremičnim.

Pri okrajnem sodišču v Ljubljani je na prošnjo dedičev po Mariji Stele iz Ljubljane, Ambrožev trg šte. 9 na prodaj po javni dražbi posestvo vl. šte. 52 k. o. Poljansko predmestje s hišo št. 9 na Ambroževem trgu gospodarskim poslopjem, dvoriščem in vrtom.

Izključna cena: 300.000.— K

Dražba se bo vršila dne

3. septembra ob 9. uri dopoldne,

na licu mesta v Ljubljani, Ambrožev trg 9.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanajo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati v 24 dneh, ko se odobri najvišji ponudek.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodnemu komisarju Antonu Galle notarju v Ljubljani.

Okrajno sodišče v Ljubljani, oddelak I., dne 24. avgusta 1920.

Jadranska montanska družba d. z o. z.

LJUBLJANA, Zvonarska ulica 5. (N) Telefon št. 9. Brzjavni: „Montana“. Prodaja in kupuje na debelo vse vrste kovin, rudnin in kemikalij ter vse industrijske izdelke, spadajoče v rudarsko, fužinarsko in kemijsko stroko.

Bratři Utitzove, Praha

največja tovarna usnja v Čehoslov. republici, specialitete: ševro, ševret, box, usnje za mobilije, antik, itd.

Generalni reprezentant za SHS kraljevino 6063

H. SELJAK, Ljubljana.**Sapun za pranje**

60/63% mastnih primjesa, opet praplo, te nudja isti dok zalih traja po K 28.— 1 kg postavno skladište Zagreb, franko sanduk

Norbert Weiss, Zagreb,
Bakačeva ulica 4. Telefon br. 7-33.**Kdor potrebuje**

železo, različno orodje in okovje, cement, traverze, ploščevino in sploh železnino, naj se obrne zaupno na trdsko

Zalta & Žilič

trgovina na drobno in debelo v Ljubljani, Gosposvetska c. 10. (Marije Terezije cesta.)

Amerikansko

**mašinsko ulje
cilinder ulje
auto ulje**

Alžirski

Crin d'Afrique

(superior i extra)

Francuski i grčki kolofonij

svijeće, čaj, omet nudja uz najjeftinije dnevne cijene sa skladišta u Zagrebu.

NORBERT WEISS, Bakačeva ul. 4., Zagreb, Telf. 7-33.**LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI**

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana.

Delniška glavnica 50.000.000.— kron.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni zaklad 45.000.000.— kron.

Telefonska številka 261 in 413.

Glavnica z rezervami 95.000.000.— kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorci, Celju, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuj.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje

vsakovrstne KREDITE